Cena 15 gr.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem

Dziś 12 stron

KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja: Kraków, Florjańska 8 I p. Lwów, Mochnackiego l. 48 Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34

Nadesłanych rękopisów nie zwraca się

P. K. O. 153.795

PRENUMERATA: z dostawą do domu (roznosicielem lub pocztą) miesięcznie . . . . 4·— zł. bez dostawy tj. przy odbiorze w kantorach wydawn. miesięcznie . 3·50 zł

Rok VII. Kraków-Lwów, czwartek 4 stycznia 1934 r. Nr. 3 ABC

Reforma uposażeń

Zaszeregowanie kolejarzy i pocztowców

WARSZAWA, 2. 1. (Tel. wł. G.). Rada Ministrów na posiedzeniu odbytem w dzień Nowego Roku uchwaliła **rozporządzenie o zmianie uposażeń pracowników P. K. P. oraz poczty, telegrafów i telefonów. Rozporządzenie to ukaże się w najbliższych dniach w Dzienniku Ustaw, a wejdzie w życie z dniem 1 lutego.**

Pocztowcy będą przeszeregowani do 11 grup uposażenia na takich samych zasadach, na jakich zaszeregowano urzędników państwowych.

Kolejarze będą przeszeregowani do nowych 14 grup na zupełnie nowych zasadach.

W wyniku tego przeszeregowania zarówno kolejarze jak i pocztowcy, szczególnie niższych kategorii, będą mieli uposażenia niższe o 7 proc. Pensje kolejarzy wynosić będą od 100.— do 1.000.— zł. miesięcznie.

Kolejarze i pocztowcy w Warszawie, Gdyni, Gdańsku i na Śląsku przyznane będą mieli **dodatki lokalne** w wysokości około 15 proc. uposażenia. Urzędnikom zajmującym stanowiska kierownicze przyznano **dodatki funkcyjne**, ewentualnie służbowe.

Pensje pracowników pocztowych wynosić będą

w I.	grupie	1.000.—	zł.
II.	„	700.—	„
III.	„	450.—	„
IV.	„	350.—	„
V.	„	280.—	„
VI.	„	240.—	„
VII.	„	205.—	„
VIII.	„	175.—	„
IX.	„	145.—	„
X.	„	120.—	„
XI.	„	100.—	„

Pensje kolejarzy

w I.	grupie	1.000.—	zł.
II.	„	750.—	„
III.	„	550.—	„
IV.	„	450.—	„
V.	„	390.—	„
VI.	„	335.—	„
VII.	„	297.—	„
VIII.	„	260.—	„
XI.	„	225.—	„
X.	„	200.—	„
XI.	„	175.—	„
XII.	„	150.—	„
XIII.	„	125.—	„
XIV.	„	100.—	„

Najwyższą stawkę dodatku funkcyjnego ustalono na 600.— zł.. Dodatek ten przyznany będzie oddzielnem rozporządzeniem Ministra komunikacji, wydanem po porozumieniu z prezydjum Rady Ministrów.

—o—

Od 30 gr. do 15 zł. od hektara

Projekt podatku gruntowego

WARSZAWA, 2. 1. (Tel. wł. G.). Ministerstwo skarbu opracowało nowy projekt podatku gruntowego, który niebawem będzie rozpatrywany przez Radę Ministrów. Podatek ten określa w pierwszym rzędzie, jakie grunta wolne są od tego podatku, następnie ustala, że **podatek od hektara w najniższej klasie gruntu nie może wynosić więcej, niż 30 gr., a w najwyższej klasie gruntu nie więcej, niż 15 zł. od hektara. Klasyfikacją gruntów zajmie się specjalnie powołana w tym celu komisja klasyfikacyjna, na czele której stać będzie w każdym powiecie kierownik izby skarbowej.**

W skład komisji wchodzić będą ponadto delegaci ministerstwa rolnictwa oraz rzeczoznawcy z pośród miejscowych płatników podatku gruntowego, przedstawiciele tak większej, jak i mniejszej własności. Podatek ma być płatny na przyszłość w **dwu ratach**, w kwietniu i w listopadzie.

Sprawa dawnego ubezpieczenia austrjackiego

WARSZAWA, 2. 1. (tel. wł. — G.). Rada Ministrów uchwaliła projekt ustawy o wykonaniu konwencji z Austrją, dotyczącej rozrachunków w zakresie dawnego austrjackiego ubezpieczenia pensyjnego funkcjonarjuszy i ubezpieczenia górników od wypadków.

Projekt ustawy dotyczy wykonania kilkunastu konwencyj w tym zakresie, zawartych pomiędzy Austrją a Polską.

Stan zdrowia Solskiego znowu pogorszył się

WARSZAWA, 2. 1. (tel. wł. — G.). W stanie zdrowia Ludwika Solskiego nastąpiło znowu znaczne pogorszenie. Onegdaj chory czuł się znacznie lepiej, a nawet pozwolono mu na odwiedziny kilku przyjaciół. Między innymi odwiedził go najbliższy przyjaciel, po wieściopisarz Juljusz Berman, oraz re daktor Krzywoszewski, z którymi Solski rozmawiał obszernie o sprawach teatrlnych. Natomiast wczoraj nastąpiło znaczne pogorszenie. Lekarze zabronili wszelkich wizyt i zastosowali kilkakrotnie zastrzyki pobudzające.

Zaręczyny córki p. Prezydenta

WARSZAWA, 2. 1. (PAT). Kancelaria cywilna P. Prezydenta Rzplitej komunikuje, że córka P. Prezydenta, p. Helena Zwisłocka, wdowa po ś. p. Tadeuszu Zwisłockim, pierwszym dyrektorze Państw. Fabr. Zw. Azotowych w Mościcach, zaręczyła się z inż. pułkownikiem Aleksandrem Bobkowskim, dyrektorem Dyrekcji Kolei Państwowych w Krakowie.

DAJ GROSZ NA LOPP.

Senat przed Sejmem

poinformowany będzie o polityce zagranicznej

WARSZAWA, 2. 1. (tel. wł. — G.). We wtorek 9 stycznia o godz. 16.30 od będzie się posiedzenie senackiej komisji spraw zagranicznych, na którem exposé wygłosi minister spraw zagranicznych, płk. Beck.

Należy przypomnieć, że w grudniu ub. r. posłowie opozycyjni zwrócili się do prezesa sejmowej komisji spraw zagranicznych pos. Radziwiłła z poważnie umotywowanemi żądaniami zwołania posiedzenia komisji, celem dania posłom możności wysłuchania sprawozdania rządu i wypowiedzenia swej opinji wobec skomplikowanej sytuacji na terenie międzynarodowym. Życzeniu temu nie stało się zadość. Pos. Radziwiłł posiedzenie wprawdzie zwołał, ale natychmiast ją zamknął.

Obecnie o polityce zagranicznej po informowany będzie nie Sejm, lecz Senat.

Dwie katedry ukraińskie

w uniwersytecie warszawskim

WARSZAWA, 2. 1. (Tel. wł. G.). **Minister oświaty Jędrzejewicz podpisał rozporządzenie o zwinięciu z dniem 1 stycznia r. b. w Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie katedry teologji moralnej ogólnej wraz z należącym do niej zakładem naukowym.**

Równocześnie p. Minister podpisał rozporządzenie o utworzeniu na wydziale humanistycznym Uniwersytetu Warszawskiego katedry historji ukraińskiej, oraz filologji ukraińskiej. — na wydziale matematyczno - przyrodniczym w Warszawie — czwartej katedry matematyki, a na Uniwersytecie Jana Kazimierza — drugiej katedry filozofii chrześcijańskiej na wydziale teologicznym.

—o—

Projekt ustawy o pielęgniarstwie

WARSZAWA, 2. 1. (tel. wł. — G.). Na poniedziałkowem posiedzeniu Rady Ministrów uchwalony został m. in. **projekt ustawy o pielęgniarstwie. Ustawa przewiduje, że stałe prawo odbywania praktyki pielęgniarskiej, oraz prawo używania tytułu pielęgniarki lub pielęgniarza przysługuje wyłącznie osobom, które są obywatelami polskimi i posiadają dyplomy szkoły pielęgniarskiej.**

Pielęgniarze obowiązani są zarejestrować się w urzędzie wojewódzkim, który wyda im zaświadczenia, uprawniające do odbywania praktyki.

Szkoły pielęgniarstwa mogą być otworzone tylko po uzyskaniu zezwolenia ministra opieki społecznej. Nauczanie w szkole trwać musi przynajmniej 2 i pół roku.

Odrzucona propozycja niemiecka

WARSZAWA, 2. 1. (PAT.). Berliński związek piłkarski zwrócił się do Warsz. Zw. Piłki Nożnej i Krak. Okr. Piłkarskiego z propozycjami rozegrania międzymiastowego spotkania Warszawa—Berlin i Kraków—Berlin.

Zarząd W. Z. P. N. propozycję tę odrzucił ze względu na zamknięcie sezonu piłkarskiego w stolicy. Zarząd K. O. Z. P. N. uchwalił odpowiedzieć związkowi niemieckiemu, że propozycji jego tak długo nie rozpatrzy, dopóki nie otrzyma satysfakcji, jakiej do magał się od związku niemieckiego w r. 1930 z powodu zerwania zawartego już kontraktu co do rozegrania międzymiastowego meczu Kraków—Berlin w Berlinie.

Samobójstwo urzędniczki Sejmu

WARSZAWA, 2. 1. (tel. wł. — G.). Dnia 2 stycznia przedpołudniem w zabudowaniach sejmowych popełniła samobójstwo urzędniczka sejmowa, Izabela Aleksandrowiczówna, przez zażycie trucizny. Wezwane pogotowie przewiozło ją w stanie ciężkim do szpitala.

Kryzys wycieńczenia

RZYM, 2. 1. (PAT.). Katolicki organ „Avenire d'Italia“, oceniając sytuację międzynarodową w obecnej chwili, stwierdza, że preludium do rozmów angielsko-włoskich, wyznaczonych na pierwsze dni stycznia, nie jest szczególnie sprzyjające.

Zamiary pojednawcze, ożywiające Simona i Mussoliniego, zdaniem dziennika, napotkają na zdecydowana niechęć kół francuskich i Małej Ententy. Jedyną nadzieją, pisze „Avenire d'Italia“, będzie zrozumienie, że **o ile dojdzie do reformy Ligi Narodów, to pozostaną poza nią Niemcy i Japonja i nie wejdą do niej Stany Zjedn. i Rosja.**

Obecny kryzys europejski jest kryzysem wycieńczenia. O tem należy pamiętać — pisze dziennik — że tego rodzaju wynik byłby rzeczywistym paraliżem, co przy obecnym stanie organizmu europejskiego mogłoby grozić katastrofą.

Przywódca irlandzkich faszystów przed sądem

DUBLIN, 2. 1. (PAT.). Celem uniknięcia konfliktu z sądem najwyższym, który stoi na stanowisku, że sprawa gen. O'Duffy'ego nie należy do kompetencji trybunału wojskowego, trybunał ten, przed którym stawał dziś oskarżony, postanowił zgodnie z wnioskiem prokuratora odroczyć proces aż do czasu otrzymania nowych instrukcyj.

O'Duffy, ubrany w niebieską koszulę irlandzkiego faszysty, oświadczył, że **zamierza prowadzić w dalszym ciągu kampanię polityczną.**

Trzy rodzaje kryzysu

Przez świat cały przebiegają fale kryzysu. Nie jest to, jak się dziś wszyscy zgadzają, kryzys dotyczący jednej dziedziny życia, lecz rozróżnić w nim można kilka postaci, kilka rodzajów. W szczególności dadzą się łatwo wyodrębnić trzy rodzaje kryzysu, a mianowicie kryzys gospodarczy, kryzys ustrojowy i kryzys moralny.

Jaki jest wzajemny stosunek poszczególnych rodzajów kryzysu? Pytanie niezwykle ważne ze względu na znalezienie sposobów naprawy. Odpowiedź zaś jest niezwykle trudna, bo po pierwsze samo zagadnienie jest niezwykle skomplikowane, po drugie — istnieją tacy, w których interesie leży zaciemnianie źródeł kryzysu, ewentualnie niezgodne z rzeczywistością przedstawianie wzajemnej zależności poszczególnych rodzajów kryzysu.

Na łamach „Kurjera Warszawskiego" w jego numerze noworocznym zabrało głos kilkunastu wybitnych polityków, moralistów i działaczy w ankiecie poświęconej w związku z kryzysem pytaniu, dokąd idziemy. Istotnie to w głosach ankiety wysuwa się na czoło kwestja, któremu z rodzajów kryzysu przypisać miejsce naczelne; rozstrzygnięcie bowiem owej kwestji będzie miało to znaczenie, że będzie się wiedziało od czego zacząć leczenie.

Poza prof. Bobrzyńskim, w którego opinji przeważa zdecydowane lekceważenie strony moralnej, większość zabierających głos w ankiecie kładzie główny nacisk na kryzys moralny. Nie lekceważą oni kryzysu gospodarczego, ale są zdania, iż jego ostry przebieg zawdzięczamy brakowi zaufania, wynikłemu z zachwiania się ustalonych pojęć umysłowo-moralnych. Rzecz znamienna, iż także ci, którzy się różnią w pojmowaniu przyczyn, głębokości i skutków kryzysu gospodarczego, są zgodni w tem, iż trwała poprawa przyjść może tylko na skutek przezwyciężenia kryzysu gospodarczego. Tak np. b. prezydent Rzeczypospolitej prof. Stanisław Wojciechowski, który w kryzysie obecnym widzi zasadniczo cechy podobnych kryzysów przeszłości, które następowały po okresach pomyślności, w konkluzji swoich spostrzeżeń twierdzi, że „szczególnie ciężki przebieg obecnego kryzysu należy przypisać osłabieniu więzów moralnych, powstrzymujących destrukcyjny wpływ niższych instynktów, oraz temu, że na stanowiska kierownicze, mające świecić przykładem umysłom prostym, wysuwają się osobnicy, pozbawieni skrupułów w dobieraniu środków do celu, który sobie wytknęli. Przytłumienie dwóch ognisk uszlachetniających ludzi: nakazu moralnego i dobrych przykładów, jest tem samem co pozbawienie żeglujących po wzburzonych falach kompasu i latarni morskich".

Podobnego zdania jest prof. Rybarski, który najpierw zastanawia się nad stosunkiem kryzysu gospodarczego do kryzysu ustrojowego. Nie ma on zaufania do tych, którzy źródła ich chcą widzieć w ustroju. Raczej bowiem kryzysem gospodarczym uzasadniają oni swoje interesy polityczne. W gruncie rzeczy, to zaprzątanie się sprawami ustrojowemi jest oddalaniem się od leczenia samego kryzysu gospodarczego. Dziś dyktatury wyrastają na kryzysie, jutro zaś, słusznie zauważa prof. Rybarski „gdy dyktatura okaże się niesilną w walce z kryzysem, to zacznie się znowu szukać, naturalnem prawem reakcji, innych rozstrzygnięć ustrojowych".

Dla kryzysu gospodarczego są obojętne te lub inne formułki ustrojowe, natomiast uzdrowienie strony moralnej życia społecznego miałoby tu pierwszorzędne znaczenie. Kryzys bowiem — zdaniem prof. Rybarskiego — „jest rozluźnieniem więzi społecznej. Społeczeństw ludzkich nie uda się, a la longue, utrzymać w porządku i spokoju przez mechaniczną siłę. Z drugiej strony nie wiążą ich w jedno czynniki ekonomiczne. Wspólność interesów gospodarczych sama przez się nie wystarczy, a życie gospodarcze jest bardzo podatnym terenem walki sprzecznych interesów. Ponad tem wszystkiem musi istnieć silna spójnia moralna, którą daje religja, a następnie przywiązanie do wspólnych wartości, pozagospodarczych, w obecnej epoce przedewszystkiem wartości narodowej".

Prof. St. Grabski widzi przyczynę kryzysu ekonomicznego i politycznego w zwichnięciu raptownem równowagi spowodowanem przez wojnę światową. Przywrócenia tej równowagi jest jednak możliwe tylko na drodze moralnej. Bowiem zdaniem prof. Grabskiego „nie da się nakazać tak twórczości literackiej, jak i ekonomicznej. Nie da się nakazać twórczości jednostkom, tem mniej społeczeństwu. Zrodzić ją może tylko wielka dziejowa ambicja narodu. A czy dziś ona rośnie u nas, czy słabnie? Choćby nastała najlepsza konjunktura w świecie, nie przyzwyciężymy kryzysu naszego społeczno - gospodarczego i politycznego życia — póki nie przezwyciężymy nasamprzód dławiącego nasze życie publiczne kryzysu moralnego".

W ankiecie zabierają głos Roman Dmowski, Wojciech Trąmpczyński, ks. arcybiskup Teodorowicz, Adam Hegdel, Stanisław Estreicher itd., do ich opinij jeszcze powrócimy na naszych łamach. Tu podkreślimy jeszcze raz uwydatnioną już przez nas wyżej ideę naczelną, przewijającą się przez wszystkie głosy ankiety; niezależnie nawet od przyczyn kryzysu, na czoło wysunęły się wstrząsy i spustoszenia, jakie spowodował on w dziedzinie moralnej. I od tej to ostatniej strony musi rozpocząć się leczenie i naprawa, jeśli mają być skuteczne. Zarówno społeczeństwa jak i jednostki potrzebują idei, w imię której pierwsze poczują się organicznemi całościami, drugie odzyskają wiarę, inicjatywę, zdolność działania i przedsiębiorczość. Ustrój państwowy nie jest tu też bez znaczenia, ale tylko o tyle, o ile nie przeciwstawia się obudzaniu się i narastaniu tych wartości moralnych. Gdzie zaś system państwowy buduje swą siłę na krepowaniu i poniżaniu powyższych wartości, tam widoków na przezwyciężenie kryzysu, zupełnie jeszcze niema.

S.

Własna ideologja gospodarcza

(Z książki prof. Romana Rybarskiego p.t. „Podstawy narodowego programu gospodarczego")

Nie można mówić o nacjonaliźmie gospodarczym tak, jak się mówi o liberaliźmie ekonomicznym względnie o socjaliźmie. Te dwa ostatnie kierunki są w założeniu swojem powszechne. Obejmują całe gospodarstwo światowe, opasują swemi ideami cały świat, na niedomagania gospodarcze znajdują jedne, powszechne lekarstwa. Oczywiście że i na liberaliźmie poszczególnych krajów odbijają się specyficzne warunki narodowe. Socjalizm podległ rozmaitym przeobrażeniom zależnie od gruntu, na którym się przyjął. Ale w założeniu swojem jest jeden liberalizm, jeden socjalizm, a tylko w praktyce, pod naporem życiowym, powstają różne liberalizmy i socjalizmy. Natomiast **niema i być nie może jednego nacjonalizmu gospodarczego. Istnieje, jeżeli już mamy używać tego wyrazu, niemiecki, włoski, polski, francuski nacjonalizm, a obok tego istnieje socjalizm w Niemczech, Francji, Polsce i t. d.**

Kierunki uniwersalne chcą cały świat urządzić według pewnego planu. U podstaw kierunku narodowego tkwi również określony pogląd na świat i gospodarstwo światowe. Ale **ten kierunek bierze za punkt wyjścia swoje własne gospodarstwo, sprzeczność i współzawodnictwo różnych gospodarstw narodowych przyjmuje za fakt elementarny.** Niektóre kierunki narodowe dążyły do panowania nad światem, albo nad wielkiemi jego połaciami. Wówczas nacjonalizm przeobrażał się na imperializm gospodarczy; u większości jednak narodów nie zjawiają się te dążenia. **Kierunki uniwersalne w różnych krajach są zasadniczo solidarne; narodowe nie muszą coprawda z sobą prowadzić wojny, ale swoją odrębność biorą za punkt wyjścia, pracują przedewszystkiem nad wzmocnieniem narodowej wspólności, a nie nad tem, by własny naród, w szczególności jego gospodarstwo, powiązać jak najściślejszemi węzłami z resztą świata.**

W XIX wieku nadawał duchowy ton całej epoce z jednej strony liberalizm, z drugiej socjalizm. Idea narodowa rozwijała się zwolna pod skrzydłami liberalizmu, była poprostu wyrazem prawa jednostek, należących do jednego narodu, do posiadania własnego państwa. Obecnie zwyciężają coraz mocniej kierunki narodowe. Ale i te wykazują ekspansję zewnętrzną. Gdzie ten ruch jest szczególnie silny, oddziaływa swemi ideami, a nawet i zewnętrznemi formami, na narody, które nie przyzwyczaiły się do tego, by czerpać swoje idee z własnych źródeł. Włosi chcą swym faszyzmem nadać piętno całej epoce, podobnie jak na XIX wieku wycisnęły swój charakter idee rewolucji francuskiej. Podobne ambicje ma i hitleryzm.

Dążenia te są łatwo zrozumiałe. Wyraża się w nich imperjalizm narodów włoskiego i niemieckiego, imperjalizm ich idei. Według przekonania tych narodów inne są niższe, słabsze lub duchowo zdegenerowane. Jeżeli chcą się ratować, muszą oglądać się na nowe stolice świata: na Rzym względnie Berlin. Na tej drodze przodujący naród osiąga nietylko bezpośrednie korzyści polityczne, licząc na to, że naród, bliższy mu ideowo, łatwiej uwzględni jego dążenia, lecz również zaspakaja swoje ambicje, swoją żądzę wyższości. **Uniwersalnym potrafi być nietylko liberalizm lub socjalizm, lecz także i nacjonalizm narodu, który chce panować nad światem.**

Symbolem tych dążeń w dziedzinie politycznej jest tak zw. Pakt Czterech, którego właściwym twórcą jest Mussolini. Porozumienie czterech mocarstw ma czuwać nad Europą, ma zabezpieczyć pokój — inne państwa powinny poddać się temu zwierzchnictwu. Chce się utrwalić nową hierarchję, podział na wielkich i małych, silnych i słabych. Nacjonalizm narodu, który pragnie odgrywać rolę przodowniczą, potrafi bardzo lekceważąco traktować inne narody, o ile nie poddają się jego woli.

Otóż naród polski nie może się z tem pogodzić. Polska nie ma manji wielkości. Nie jest przejęta jakimś mesjanizmem, któryby jej świat kazał zbawiać, ani nie uważa siebie za naród wybrany. Ale chce być sobą. Chce zachować swoją pełną niezależność, w dziedzinie duchowej i materjalnej. Nie ceni swoich wartości narodowych jako niższych od wartości innych narodów. **Nie może się stać wasalem najpiękniejszego choćby i najpotężniejszego obcego nacjonalizmu.** A uchroni się od tego wtedy, gdy będzie rozwijała **własne idee narodowe i wypełni je swoją, pozytywna treścią, a nie poprzestanie na naśladownictwie cudzych nacjonalizmów.**

Zasadniczo raduje nas zwycięstwo kierunków narodowych w różnych krajach, gdyż i nam dobrze wróży. Jednakże ta radość nie jest wolna od obaw. Jeżeli u naszych wrogów zwycięża kierunek narodowy, który potęguje siły wrogiego nam narodu, to trzeba się liczyć z konsekwencjami tego faktu, z niebezpieczeństwami, które rosną. Wymaga to wielkiego wysiłku, by z własnego narodu wydobyć jak najwięcej sił twórczych, w szczególności tego, by nasz „nacjonalizm" był jak najbardziej polski w pełnem i głębokiem znaczeniu tego wyrazu.

Nasza przeszłość jest pod tym względem bogata w naukę. Polska, ściśle związana z cywilizacją zachodnią, była krajem młodszym cywilizacyjnie. Jej związek z zachodem nie zawsze był silny i żywy. Przeżywaliśmy okresy gorączkowego, gwałtownego nawet wchłaniania nowinek, by potem zrywać te związki i grzęznąć w odosobnieniu. **Od końca XVI wieku aż do połowy XVIII w. stopniowo popadaliśmy w „sarmatyzm". Polska separowała się od zachodu, pod względem umysłowym i gospodarczym. W Polsce nie było merkantylizmu, Polska odsunęła się od morza, kolonjalnych zdobyczy, nie stworzyła własnego przemysłu, nie rozwijała u siebie umiejętności technicznych. Utonęła w spokojnem życiu wiejskiem; „może nie wiedzieć Polak, co to morze, gdy pilnie orze".**

Ale przyszła „reforma", gorączkowa praca nad tem, by dorównać zachodowi by wchłonąć nowe idee i jak najszybciej je sobie przyswoić. Przyszła cudzoziemszczyzna.

Że sarmatyzm był szkodliwy, o tem dobrze wiadomo. Ale również i nieprzetrawione idee zachodnie, działające urokiem nowości i postępu, przyniosły swoje szkody. Bo wtedy, gdy w Polsce trzeba było jeszcze polityki, popierającej rozwój przemysłu przy pomocy państwa, protekcjonizmu celnego, wówczas przyszedł do Polski liberalizm w postaci fizjokratyzmu, kierunek wolno - handlowy, przeciwny interwencji państwa w życie gospodarcze. We Francji fizjokratyzm był naturalną reakcją przeciw nadmiernemu popieraniu przemysłu, zbyt wielkiemu rozrostowi gospodarki państwowej; w Polsce przemysłu nie było, a zakres państwowej gospodarki był najmniejszy w Europie. Fizjokratyzm był nonsensem w Polsce, mimo to zaciężył nad naszą polityką ekonomiczną i finansową; z pod jego tyranji potrafiły się wyłamać tylko najwybitniejsze umysły, jak np. Stanisław Staszic. A można wykazać, jak doktryna, nieodpowiadająca naszym potrzebom i warunkom, skrępowała reformy podatkowe w dobie Sejmu Czteroletniego i obniżyła ich wynik.

Strzeżmy się zarówno sarmatyzmu, **jak i cudzoziemszczyzny, choćby dzisiaj ta cudzoziemszczyzna przychodziła do nas w najpotężniejszej postaci. Nie lekceważmy własnych wartości, a przedewszystkiem nie idźmy po linji najmniejszego oporu. Niewątpliwie najłatwiej jest przejąć cudzą doktrynę. Zwalnia to od wysiłku, od ciężkiej duchowej pracy, pociąga urokiem nowości, autorytetem wielkich wodzów nacjonalizmu w innych krajach.** Rzecz jasna, że **musimy** pilnie śledzić to, co się dzieje w świecie i dotrzymywać tempa wielkim przeobrażeniom dziejowym. Ale powierzchowna asymilacja cudzych idei nie obudzi w narodzie polskim sił twórczych. **Nacjonalizm naśladowniczy nie harmonizuje ani z naszemi potrzebami, ani z naszą godnością.** Bo czy potrzebujemy szukać dopiero gdzieindziej podstaw ideowych kierunku narodowego? Bez przesady możemy powiedzieć, że kierunek narodowy w Polsce wyprzedził wiele innych krajów, i gdyby język polski był bardziej w świecie rozpowszechniony, wpływ naszego kierunku narodowego na inne narody byłby się wyraźnie zaznaczył.

—o—

Zniżka taryfy na bilety Lotu

Na czas od 1-go stycznia do 28-go lutego 1934 r. wprowadzamy zniżoną taryfę tylko dla pasażerów pełnopłatnych: Warszawa — Gdańsk zł. 35. Warszawa — Katowice zł. 30. Warszawa — Kraków zł. 30. Warszawa — Lwów zł. 45. Warszawa — Poznań zł. 30. Kraków — Brno zł. 35. Brno — Wien zł. 50. Kraków — Wien zł. 55. Lwów — Cernauti zł. 30. Cernauti — Bucuresti zł. 45. Warszawa — Wien zł. 85. Lwów — Bucuresti zł. 75. 10005

—o—

Legendarne skarby króla angielskiego Jana z przed 700 lat

Ogromne zainteresowanie wzbudziła w Anglji wiadomość, że natrafiono na ślad legendarnych skarbów króla Jana, wsła wionego w historji swoją „wielką kartą", która dała początek konstytucji angielskiej w dzisiejszej jej postaci. Początek tej sprawy gubi się w pomroce dziejów. Król Jan po podpisaniu swej „karty", na trafił na opór magnatów angielskich był zmuszony toczyć z nimi zbrojne walki. W czasie tych walk, które przybrały dla nie go niepomyślny obrót, uciekając przed baronami przeprawiał się przez zdradzieckie bagna u zachodnich wybrzeży Anglji między Norfolk i Lincoln i tam stracił swoje olbrzymie skarby, które przewoził z całym dworem. Ludzie, konie i wozy, wszystko razem zapadło się w bagna na wieki. Sam król również stracił tam życie. Stało się to w roku 1216.

Od tego czasu upłynęły całe stulecia. Bagna zostały osuszone i zamienily się w pola uprawne, ale wieść o ukrytych gdzieś pod ziemią skarbach nie przestawała ludzi intrygować. Legenda o złocie i klejnotach króla Jana przechodziła z pokolenia na pokolenie. Aż wreszcie przyszła chwila, gdy historycy postanowili zbadać, ile jest w tem prawdy. Stwierdzili, że legenda istotnie odpowiada rzeczywistości. Jeden z uczonych angielskich nieżyjący już John Hope doszedł do wniosku, że skarby nietylko istnieją, ale są ogromne i opłaci się nawet wszcząć poszukiwania.

Przed paru tygodniami powstało towarzystwo, w skład którego weszły wybitne osobistości i rozpoczęto poszukiwania na miejscu dawnych bagien. Finansuje całą sprawę pewien bogaty Amerykanin. James B. H. Boene. Ponieważ pierwsze prace podziemne nie dawały rezultatów, finansista amerykański postanowił uciec się do pomocy „czarodzieja" z magiczną pałeczką. Przed kilku dniami tenże ogłosił wyniki swych poszukiwań. Sprawozdanie jego zadziwia nadzwyczajną dokładnością. Podaje szczegółowy opis całego orszaku królewskiego, który przed 700 laty zatonął w bagnach. Na przedzie miał się znajdować dowódca na koniu z bogatą zbroją. O 50 kroków za nim oddział zbrojnych ludzi po dziesięć w jednym szeregu, następnie 20 wozów naładowanych złotem, srebrem i różnemi przedmiotami mniejszej wartości, a wreszcie wielki wóz z koroną królewską, klejnotami koronnemi skrzyniami, napełnionemi dukatami w złocie. Orszak zamyka 200 koni z workami napełnionemi monetami, oraz ludzie straży tylnej. Tyle i tak dokładnych szczegółów wprawiło w entuzjazm finansistę amerykańskiego, to też — jak donosi „Daily Mail" postanowił on, że odtąd „czarodziej" kierować będzie dalszemi poszukiwaniemi.

Ostra nota rzadu brytyjskiego do Niemiec

LONDYN, 1. 1. (PAT). „Times" donosi, że rząd brytyjski wystąpił do rządu niemieckiego z ostrą notą, w której stanowczo bierze w obronę interesy wierzycieli brytyjskich, oraz zapowiada, że w razie nieuwzględnienia tych żądań podejmie odpowiednie kroki odwetowe, które będą mogły zapewnić wierzycielom brytyjskim uzyskanie należnych sum.

W związku z tem, dzienniki londyńskie przewidują utworzenie specjalnej Izby obrachunkowej, która będzie kontrolować bilans płatniczy między Wielką Brytanią a Niemcami i zabezpieczy należne odsetki z nadwyżki płatniczej Niemiec. Krok taki — zaznaczają dzienniki — byłby bardzo niepożądany dla rozwoju stosunków niemiecko - angielskich. Jednakże wina w tym wypadku spada całkowicie na Niemcy, które wywołały tego rodzaju zarządzenia odwetowe.

Nowy prezydent Katalonji

PARYŻ, 1. 1. (PAT). Według doniesień z Barcelony, na stanowisko prezydenta autonomicznej republiki katalońskiej po zgonie Macii, obrany został Luis Companys, który otrzymał 56 głosów na ogólną liczbę 80 głosujących. Companys obok Macii zajmował w ruchu katalońskim jedno z pierwszych miejsc. Był on pierwszym, który jeszcze jako mer Barcelony przed ogłoszeniem republiki w Hiszpanii w dniu 14 kwietnia 1931 wywiesił na ratuszu barcelońskim sztandary republikańskie. Companys był również przewodniczącym parlamentu katalońskiego i w pierwszym hiszpańskim gabinecie Azany ministrem marynarki.

Krew na polu i na torze kolejowym

CZĘSTOCHOWA, 1. 1. (PAT). W Bieszcznie pod Częstochową w czasie zabawy sylwestrowej doszło do nieporozumienia między robotnikiem huty Raków Józefem Kuflem a kilku młodymi ludźmi. Bójka z mieszkania przeniosła się w pole, gdzie Kufel został przez przeciwników powalony na ziemię i zatłuczony na śmierć kijami. Sprawców morderstwa aresztowano.

LUBLIN, 1. 1. (PAT). Dziś w południe na moście pod Trawnikami pociąg najechał na idących torem, a powracających z zabawy trzech muzykantów. Dwaj ponieśli śmierć na miejscu, trzeci ciężko ranny odwieziony został do szpitala w Lublinie.

Sylwestrowicze angielscy uwięzieni we mgle

LONDYN, 1. 1. (PAT). Dziś nad południowo - wschodnią częścią Anglji zapanowała gęsta i nieprzenikniona mgła. W Londynie mgła jest tak silna, jakiej tu nie odczuwano od 3 lat. Widzialność wynosi 4 5 mtr., to też na głównych ulicach Londynu samochody i omnibusy wprost pełzają jeden za drugim.

Oczywiście komunikacja lotnicza jest wstrzymana. Również i komunikacja okrętowa na kanale i komunikacja kolejowa w znacznej części Anglji jest zahamowana, lub conajmniej znacznie utrudniona. Mgła pokrywa 7.000 mil kwadratowych.

Zaskoczyła ona wiele osób, które powracały nad ranem z rozmaitych uroczystości sylwestrowych za miastem. Czekają one dotychczas na poprawę warunków atmosferycznych lub pozostawiły swe samochody w przydrożnych garażach. Drogi, wiodące do Londynu przepełnione są pojazdami, co wywołuje wiele nieszczęśliwych wypadków. Prasa, pisząc o mgle, zaznacza, że mgła stanowi bardzo zły omen dla rozpoczynającego się nowego roku.

—o—

Memorandum francuskie w Berlinie

PARYŻ, 1. 1. (PAT). Korespondent „Matina" donosi z Berlina, że aide-memoire uległo w ostatniej chwili pewnym modyfikacjom. Według „Echo de Paris", gabinet angielski znowu miał nastawać na konieczność opóźnienia doręczenia aide-memoire, by przedtem umożliwić amb. Phippsowi rozmowę z Hitlerem. Rząd angielski był bowiem zdania, że należy zawczasu usunąć przeszkody. Rząd francuski naodwrót wyszedł z założenia, że zredagowana w tonie kurtuazyjnym i umiarkowanym aide-memoire winna być doręczona rządowi Rzeszy jak najszybciej. Poncet otrzymał więc polecenie doręczenia memorandum kanclerzowi jeszcze w ciągu dnia dzisiejszego.

—o—

Rozporządzenia o zaszeregowaniu pocztowców i kolejarzy

WARSZAWA, 1. 1. (PAT). Dziś o godz. 14, pod przew. prem. Jędrzejewicza odbyło się posiedzenie Rady Ministrów. Rada rozpatrzyła i uchwaliła szereg projektów ustawodawczych, które wniesione będą do Sejmu w ciągu bież. tygodnia.

Ponadto Rada uchwaliła 4 rozporządzenia o stosunkach służbowych i uposażeniach pracowników przedsiębiorstw P. K. P. i Polska Poczta, Telegraf i Telefon.

Strajk zecerów we Lwowie

Lwów, 2 stycznia

(k.) Wczoraj w południe wybuchł we Lwowie przygotowywany od dwu tygodni strajk zecerów gazetowych, pracujących w wydawnictwach: Gazety Porannej, Słowa Polskiego, Chwili, Wieku Nowego i Expresu Wieczornego.

Tłem strajku są **postulaty wydawców obniżenia stawek zecerskich o 10%. Ponadto wchodzą w grę ubezpieczenia społeczne, terminy urlopowe i t. d.**

Wczoraj do późnej nocy trwały w Inspektoracie Pracy konferencje pomiędzy pracodawcami i zecerami, które nie dały pozytywnych rezultatów. Część dzienników składano w obcych drukarniach. Praca w wydawnictwie „Kurjera Lw." odbywa się normalnie.

Spis ludności w Czechosłowacji

Wyniki spisu ludności w Czechosłowacji dokonanego w r. 1930 opracowane szczegółowo stwierdzają, iż kraj ten liczył w tym roku **14,479.565 mieszkańców**, z czego: 66.91 proc. czyli 9,688.770 Czechosłowaków, 22.32 proc. czyli 3,231.688 Niemców, 4.78 proc. czyli 691.923 Węgrów, 3.79 proc. czyli 549.169 Rusinów, 1.29 proc. czyli 186.642 Żydów, 0.57 proc. czyli 81.737 Polaków, etc. Pod względem wyznaniowym ludność Czechosłowacji dzieli się na: **10.831.696 (73.54 proc.) katolików, 1,129.758** (7.67 proc.) ewangelików, 793.383 (5.39 proc.) husytów, 585.041 (3.97 proc.) grekokatolików etc.

—o—

Śmiertelny strzał wywiadowcy P.P. do awanturnika

Przemyśl 1 stycznia

W nocy z soboty na niedzielę kawiarnia „Warszawa" w śródmieściu, była widownią zajścia, które zakończyło się tragicznie. Mianowicie zabawiał się tam znany na bruku przemyskim awanturnik Stanisław Kokiet, który z jakiegoś błahego powodu wszczął sprzeczkę z właścicielem lokalu. W tym momencie wszedł do kawiarni wywiadowca PP. Józef Żak, który zażądał, aby Kokiet i jego awanturujący się towarzysze opuścili lokal. Wówczas Kokiet schronił się za bufetem i rzucił krzesłem w głowę wywiadowcy, który po kilkakrotnem wezwaniu Kokieta do zachowania spokoju i opuszczenia kawiarni, wydobył rewolwer i strzelił w stronę awanturnika, trafiając go w oko. Wskutek otrzymanej rany, Kokiet padł trupem na miejscu.

Użycie broni przez wywiadowcę było zgodne z instrukcją PP.

OSTATNIE WIADOMOŚCI

PARYŻ. Populaire donosi, że dziennik Cottiego Amie de Peuple w dniu 8-go stycznia będzie wystawiony na licytację. Cena wywołania: trzy i pół miljona franków.

PARYŻ. Rząd hiszpański zamierza utworzyć obozy koncentracyjne dla włóczęgów i osób podejrzanych. Min. sprawiedliwości oświadczył, że liczba aresztowanych jest tak duża, że niektóre więzienia są przepełnione.

BUDAPESZT. Studenci uniwersytetów w Debreczynie i Szegedzie postanowili wstrzymać się z wpisaniem na nowy symestr, dopóki nie zostaną uwzględnione ich postulaty skierowane przeciw Żydom.

MOSKWA. Prezes CKW. (odpowiednik prezydenta republiki) Tadżigistanu, Maksum, oraz prezes Rady Kom. Ludowych w tej republice Hadzibajer zostali usunięci i wydaleni z partji pod zarzutem uprawiania „burżuazyjnego nacjonalizmu".

LOS ANGELES. Trwające od dłuższego czasu ulewne deszcze wywołały gwałtowne powadzie, w czasie których według dotychczasowych danych utonęło 12 osób, zaś tysiące pozostało bez dachu nad głową. Niektóre miejscowości są zupełnie od cięte od świata przez powódź.

MOSKWA. Zwłoki Łunaczarskiego przybyły wczoraj z Mentony do Moskwy. Na dworcu oczekiwali przybycia pociągu z trumną zmarłego komisarza oświaty członkowie rządu ZSRR. Trumnę z wagonu wynieśli na swych ramionach Litwinow, Krestiński, Siemaszko i in. Miasto udekorowane jest flagami przewiązanemi krepą. Zwłoki złożono w sali kolumnowej w gmachu związków zawodowych.

LONDYN, (PAT). Z okazji nowego roku król angielski nadał wielu obywatelom brytyjskim tytuły i godności lordów i sirów. M. in. tytuł lorda otrzymał jeden z najpopularniejszych w Anglji przemysłowców samochodowych Morris, który rozpoczął swą karjerę w Oksfordzie przed 30 laty jako prosty mechanik, a dziś stoi na czele największej i najpopularniejszej w Anglji fabryki samochodów.

BERLIN, 1. 1. (PAT). W numerze noworocznym „Börsenzeitung" min. Papen, określając stosunki między Niemcami a Francją określa je jako rdzeń problemu sytuacji europejskiej w r. 1934.

Ze szczególnym naciskiem Papen podkreśla, iż zbrojenia Francji przeciwko Niemcom są zbyteczne, gdyż Rzesza nie zamierza atakować Francji ponadto podnosi sprawę plebiscytu w Zagłębiu Saary i proponuje rządowi francuskiemu takie rozwiązanie sprawy, w którem Zagłębie Saary wróciłoby do Niemiec bez plebiscytu w roku bieżącym.

Przygotowania wojenne nad granicą francuską

WIEDEŃ, 1. 1. (PAT). Sonn- u. Montagsztg. donosi, że Niemcy czynią przygotowania wojenne nad granicą francuską. Mianowicie w odległości ok. 30 km. od granicy budują naprzeciwko fortów francuskich liczne rusztowania żelbetonowe, nieznane dotychczas w technice wojennej. Dotąd zbudowano (według pisma) 100 takich rusztowań. Francuzi twierdzą, że rusztowania te służyć mają do wypuszczania w określonym kierunku rakiet wypełnionych substancjami wybuchowemi, badź też gazami trującemi. Rakiety takie mogą w ciągu kilku minut zupełnie zniszczyć wiele tysięcy metrów kwadr. powierzchni ziemi.

PARYŻ, 1. 1. (PAT). Gen. Niessel zamieszcza w Revue des deux mondes artykuł, w którym omawia siły, jakiemi Niemcy mogą dysponować w obecnej chwili. Autor dochodzi do wniosku, że Rzesza mogłaby zmobilizować bardzo szybko armję, wynoszącą 1,270.000 ludzi.

—o—

Urywki z dnia

Żydzi w Gdyni

„Hajnt“ donosi z Gdyni o udziale Żydów w budownictwie portowem:

„— Łuszczarnię ryżu wybudował ra bin Aljachu Mazur przy udziale Wiślic kiego, swego opiekuna, na stanowisku prezesa gminy żydowskiej, bowiem po seł Wiślicki, jak mówią, ma również styczność z ryżem“.

Gdynia liczy już 35 tys. mieszkańców, ma parki, bulwary, kabarety nocne w których z tancerkami z Warszawy można przepuścić kilkaset złotych przez jedną noc. Gmina żydowska już powstała:

„— Powstaje już gmina żydowska. Synowie Izraela początkowo nie byli tu miłymi gośćmi, ale obejrzano się, że bez nas będzie to wszystko szło za wol no i już pogodzono się z tem“.

Żydzi zjeżdżają masowo do Gdyni, zwłaszcza z Gdańska:

„— Żydzi z Gdańska, którym dokuczyło patrzeć na brunatne stroje rasowych żakietowców Goebbelsa, przenoszą się tutaj łącznie ze swojemi przedsiębiorstwami. Łódzcy żydzi, jak i warszawscy, również idą w te same ślady, ale dotąd jesteśmy w mniejszości“.

Żydzi pretendują już na stanowiska kapitanów floty polskiej.

Radzi się Żydom jechać do Gdyni:

„— Ostateczny wniosek — warto od być podróż do Gdyni“.

Słowem Gdynia stoi wobec zalewu żydowskiego.

„Zimny pogrom“

Dr. Nachum Goldman, prezes „Komitetu delegacyj żydowskich“ (Paryż), mąż zaufania „Żyd.-ameryk. kongresu“ (dr. Stef. Weis, rab.) zwraca w „Momencie“ uwagę na to, że sytuacja żydowska w diasporze jest zagrożona. Dnia 1 kwietnia 1933 (oficjalne zastosowanie w Niemczech bojkotu przeciw Żydom) jest datą przełomową w historji żydowskiej:

„— Stoimy w przededniu walki o nasz byt nie tylko w Niemczech. Czuję, że weszliśmy w jeden z najcięższych okresów naszej historji i dlatego należy zwracać uwagę Żydom na całą powagę sytuacji.“

Przedewszystkiem walka w samych Niemczech jest znacznie cięższa, niż było to jeszcze kilka miesięcy temu:

„— Obecnie w Niemczech jest stosowany system, charakteryzowany przez nas wyrażeniem „zimny pogrom“. Świadomie, sympatycznie, Żydzi niemieccy są usuwani z ich dotychczasowych placówek gospodarczych“.

Ta cicha, systematyczna walka najwięcej szkodzi Żydom:

„— Każdy obznajomiony z historją walki z Żydami wie dobrze, że nie brutalne wybryki stanowią dla nas największe niebezpieczeństwo, lecz właśnie cicha judofobja, „zimny pogrom“. Z powodu tej nowej taktyki hitlerowskiej coraz cięży jest przekonać opinję publiczną świata o krzywdzie, wyrządzonej nam w Niemczech“.

Bo „zimny pogrom“, budzący u Żydów takie obawy, jest niczem innem, jak wyzwalaniem się narodów rdzennych od przewagi żydowskiej, zarówno w stosunkach gospodarczych, jak i w dziedzinie duchowej.

Sytuacja Żydów w Europie

„Hajnt“, w depeszy ż. a. t. z Londynu podaje przebieg miesięcznego posiedzenia „Zw. gmin żyd.“ (Board of deputies“) w Anglji, na którem odczytano sprawozdanie „Zjedn. Komitetu Zagranicznego“ o stanie Żydów w różnych krajach. — W sprawozdaniu podkreśla się, że

„— z powodu wydarzeń w Niemczech w ciągu ostatnich 9 miesięcy, zaostrzyła się również sytuacja Żydów w innych krajach środkowej i wschodniej Europy. Sprawozdanie omawia przeciwżydowskie wystąpienia w Rumunji i na Węgrzech oraz wskazuje na wzmożoną agitację przeciwżydowską endeków w Polsce w ciągu ostatnich miesięcy“.

—o—

„Ku chwale Ojczyzny!“

(Drugi numer „Placówki“)

Ukazał się już drugi zkolei, po wznowieniu, numer „Placówki“ [1]), miesięcznika-organu Dowborczyków. — Już pierwszy numer tego doskonale redagowanego pisma zdobył sobie wstępnym bojem serca tych, dla których był przeznaczony; nie ustępuje mu zupełnie miejsca i ten świeży zeszyt „Placówki“, poświęcony pamiętnemu wybuchowi Powstania Wielkopolskiego.

Artykuł wstępny omawia udział żołnierzy I-go Korpusu Polskiego w krwawych zmaganiach poznańskich. Czytamy tam:

„Trudno jest dzisiaj powtarzać dzieje Powstania Wielkopolskiego. Przypomnimy tylko fakt historyczny, który w następstwach swoich zdecydował o powodzeniu. Wielkopolska, jako zabór pruski z trudem mogła manifestować swe uczucia narodowe. Władze niemieckie zbyt pilnie czuwały i dusiły w zarodku każde usiłowanie przyłączenia tej dzielnicy do ogól nonarodowych ruchów zbrojnych. Cały romantyzm zbrojny b. Kongresówki, oraz terenów poza Bugiem leżących, jak również i Małopolski w pamiętnym roku 1809 po zwycięskiej bitwie Raszyńskiej, dla mas wielkopolskich był czemś prawie nieosiągniętem. Późniejszy ucisk doby Bismarkowskiej i okresu Wrześni, nie uspasabiał do jakichkolwiek wystąpień zbrojnych wobec „najlepszej armji świata“. Toteż Wielkopolska obudziła się do czynu oręż nego dopiero w miesiącach: listopadowym i grudniowym 1918 roku. Rozgrom Niemców na Zachodzie i rewolucja wewnątrz Rzeszy, zarazem zaś już dokonane wyzwolenie b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego ożywiły nadzieje uwolnienia także i Wielkopolski z pod jarzma.

Wielkopolska powstała.

Jednocześnie jednak, praktyczny umysł Wielkopolanina, aż nadto dobrze zdawał sobie sprawę z tego, że nie dość jest zbudzić czyn orężny, lecz również należy go celowo poprowadzić.

Któż miał i mógł to uczynić? Wielkopolanie są zbyt praktyczni, żeby wierzyć w możność improwizacji w dziedzinie wymagającej tak wielkiego wykształcenia zawodowego, jakiem jest sprawa prowadzenia wojny z Niemcami.

Na naczelne dowództwo Armji Wielkopolskiej powołano Generała Józefa Dowbór-Muśnickiego“.

Gen. Muśnicki pokładanych w nim nadziei nie zawiódł. Jest to przypomnienie bardzo na czasie — jeśli się weźmie pod uwagę to, co ostatnio prasa zależna wypisywała z okazji rocznicy Powstania Wielkopolskiego i komu jego udanie się przypisywała...

Następnie mamy treściwie omówione dokumenty historyczne, na mocy których gen. Dowbór-Muśnicki pośpieszył do Wielkopolski, aby ją w ówczesnej groźnej sytuacji ratować przed rozprzężeniem i chaosem.

Bardzo interesującym jest artykuł o olbrzymim dorobku wniesionym przez Dowborczyków do naszych wojsk technicznych i specjalnych (doskonała niejako ilustracja jest świetny wiersz St. Strumph Wojtkiewicza „Samolot“, upamiętniający tragiczny moment, gdy lotnicy I-go Korpusu Polskiego puszczali samoloty w górę bez pilotów, by się roztrzaskały i nie wpadły w ręce Niemców).

Wysoko postawiony dział fachowo-wojskowy zapełnia interesujący wywiad z gen. Dzierżykraj-Stokalskim („Nasze porozumienia z Z. S. S. R. i Niemcami“), w którym postawiona jest słuszna teza, że wobec — mimo wszelkie „porozumienia“ — wzrastającej agresywności Niemiec tempo zbrojeń zagrożonych przez Rzeszę narodów nie może być osłabione; doskonałe przyczynki do poznania armji sowieckiej pióra mira Zaychowskiego tłumaczą nam idee i zasady, któremi kierowali się bolszewicy stwarzając czerwoną armję.

Bogata kronika organizacyjna i dział „Ci, którzy odeszli“, dopełniają obfitej treści drugiego numeru „Placówki“ — pisma, które powinno się znaleźć nietylko w rękach każdego Dowborczyka, ale i wszystkich interesujących się historją walk o niepodległość Polski.

(t. u.)

[1]) „Placówka“, Warszawa — Nowy Świat 40. Konto P. K. O. 28.185.

—o—

Kronika przemyska

Z żałobnej karty. W czwartek 28. XII. zmarł w południe na anewryzm serca, po przeżyciu 62 lat kierownik kancelarji Dóbr Biskupich śp. **Aleksander Maresch.** Znany on był szeroko w mieście, to też zgon jego odbił się bardzo boleśnem echem. Pozostawił żonę, trzech synów i dwie córki znane pianistki. Niech spo czywa w pokoju.

Znów odroczona rozprawa. W ubiegły czwartek odbyła się przed trybunałem sądu okręgowego w Przemyślu druga z kolei rozprawa przeciw strażnikowi więziennemu Bazylemu Makarowi i jego żonie Annie. Sprawa Makara ściśle jest związana z osobą złodzieja Czumy, który w swoim czasie zeznał, że Makarowi sprzedawał wszystkie zrabowane rzeczy. Przy rewizji znaleziono rzeczywiście w mieszkaniu strażnika cały magazyn skradzionych rzeczy. Makar jednak do żadnej winy się nie przyznaje, zwalając całą winę na żonę. Ponieważ zaś główny świadek oskarżenia Czuma został w czasie ucieczki z więzienia zastrzelony, rozstrzygnienie nie jest wcale łatwe. Z powodu nieprzybycia dwóch świadków proces, który wzbudził w mieście bardzo duże zainteresowanie, został ponownie odroczony.

Samobójstwo. W tragicznych okolicznościach popełniła samobójstwo 30-letnia Julja Dąbrowska. Przed kilku laty wyszła zamąż na kolejarza. Wkrótce jednak mąż zapadł na chorobę umysłową i stracił posadę. Dąbrowska wróciła do rodziców. Obchodzono się z nią bardzo źle, a kiedy niedawno ojciec jej podczas kłótni powiedział: „Idź, rzuć się pod pociąg“ — nie wiele się namyślając, skreśliła na kartce słowa „Jak ojciec chce, tak robię“ i rzeczywiście w kilkanaście minut potem została porwana na strzępy niemal przez lwowski pociąg. Tragicznie zmarła nazywała się z domu Orlińska.

Rodzinna „miłość“. Przed paru tygodniami doszło w rusklej rodzinie Chomickich zamieszkałej przy ul. Dworskiego, do rozprawy na noże, która zakończyła się niebezpiecznem pokłóciem 30-letniego Stefana Chomickiego, Obecnie zmarł Chomicki w szpitalu powszechnym. Uczestnicy bójki znajdują się w więzieniu.

Co słychać w „Sokole“? Sokoli opłatek odbędzie się 6 stycznia. Ostatnio ekcja wychowania obywatelskiego zorganizowała wigilję, po której udano się gromadnie na pasterkę, oraz „wesoły wtorek“ Oba imprezy zgromadziły bardzo dużo osób.

Ceny targowe. Na ostatni targ spędzo no 43 sztuk bydła, 170 sztuk świń, 4 konie. Zboże kosztowało za 100 kg pszenicy 18 zł 50 gr., żyta 13 zł 50 gr., jęczmienia zł. 13.50, owsa 12 zł., ziemniaków 4 zł., siana 4 zł. koniczyny 5 zł., słomy zł 2.50. 1 kg bydła żywej wagi od 25—50 gr., świń od 45 gr do 1 zł.

W imię prawdy. W Kurjerze Lwowskim z dnia 5 XII. pojawiła się w „Kronice z Przemyśla“ notatka niezgodna z prawdą, a odnosząca się do mającego powstać Oddziału Lwowskiej Ligi Ochrony Zwierząt. — Kto zna dobrze stosunki przemyskie i pracę istniejącego w Przemyślu Tow. Ochrony Zwierząt, ten wie dlaczego powstaje nowa instytucja; dla innych niech wystarczy wiadomość, że pracy na tym polu i niedoli zwierząt jest tak wie le iż nietylko dwie, ale i więcej placówek przydałoby się. Nie myśl „walki“ powoduje powstanie Oddziału Ligi, lecz chęć ulżenia niedoli najbiedniejszym, a tak często katowanym przez ludzi zwierzętom, a jeszcze jedno: nie p. Łazarski organizuje Towarzystwo, lecz całe grono poważnych osób. Za tymczasowy komitet Iza Kossowska prof. sem.

Człowiek szczęśliwy

Ze zdumieniem zauważyłam, że mój znajomy, pan Tadeusz, zmienił się do niepoznania.

W przeciągu krótkiego czasu z lekkomyślnego pędziwiatra przeobraził się w człowieka solidnego, statecznego i poważnie myślącego. Świadczył o tem zarówno jego wygląd zewnętrzny, jak i nastrój psychiczny, który się ujawniał podczas każdej niemal rozmowy.

Postanowiłam wreszcie zażądać wyjaśnienia od niego samego.

Pan Tadeusz uśmiechnął się wówczas nieco tajemniczo i z właściwą sobie swobodą odpowiedział:

— Droga pani, jest to rzecz bardzo prosta. Od roku gram wytrwale na loterji z dobrym rezultatem. Z początku mi nie szło, potem wygrałem kilka razy stawkę, a wkońcu schwytałem boginię szczęścia i na mój los padła znaczniejsza wygrana. Wskutek tego stałem się człowiekiem niezależnym, zdobyłem sobie poważanie przełożonych i szacunek kolegów. Ponieważ nie jestem egoista, robiłem dla swoich bliźnich dużo dobrego. To mi dało tyle zadowolenia, że nie potrzebowałem tak jak dawniej szukać zapomnienia w rzeczach pospolitych i niebezpiecznych. Osiągnąłem równowagę materjalną i moralną, żyję spokojnie i madrze. Stać mię na wielki spokój w życiu.

— I to wszystko sprawiła loterja?

— Tak jest, tylko jej zawdzięczam swoją obecną postawę. Radzę każdemu, żeby mnie naśladował.

— Nie każdy może trafić tak szczęśliwie.

— To są rzeczy niezbędne, ale których nie wolno pomijać. Widzi pani, rozpoczęliśmy Nowy Rok, cóż naprzykład pani przeszkadza, żeby teraz właśnie zmierzyć się ze swojem przeznaczeniem, ze swojem szczęściem...

Rozmowa z Tadeuszem wywarła na mnie wielkie wrażenie. Ponieważ jestem na świecie zupełnie sama, postanowiłam posłuchać jego rady i obdarować siebie losem Loterji Państwowej i przynajmniej przez cały bieżący rok grę kontynuować.

Niczem mi to przecież nie grozi, najwyżej wygram. (x.)

Kronika stryjska

(D.) **Namawiał do spędzenia płodu** Marja Szaban z Bereźnicy ad Stryj doniosła policji, iż jej dawny kochanek z tej że wsi, Dmytro Sydor, namawia ją do spędzenia płodu. Ponadto brat jej Wasyl Szaban onegdaj pobił ją silnie pragnąc w ten sposób zabić w jej łonie żyjący płód. Dochodzenia policyjne w toku.

(D.) **Pobicie i niebezpieczne pogróżki.** 25 grudnia ub. r. został kołami pobity Józef Szczupak z Falisza przez Nykołę i Michała Szczupaka, którzy nadto, niezadowoleni widocznie z wyniku bójki, odgrażają się pobiteinu śmiercią. Dochodzenia prowadzi policja.

(D.) **Kronika kradzieży.** Onegdaj skradziono Mikolajowi Dybie z Grabowca stryjskiego z pod stogu siana sieczkarnię wartości 120 zł. Sprawcy na razie niewyśledzeni.

28 ub. m. aresztowano w Stryju pod zarzutem kradzieży sukna i chustek w sklepie Sojuzu kooperatyw w Stryju, Marję Szaławaga z Niźniowa dolnego powiat Dolina.

Domicela Piórkowska z Oleksic pow. Stryj doniosła policji, iż w nocy na 29-go ub. m. nieznani sprawcy skradli jej z komory 200 kg. owsa, 50 kg. żyta i 40 kg. jęczmienia ogólnej wartości 38 złotych.

Ocena sytuacji międzynarodowej

Kompleks wersalski i kompleks Pacyfiku

stanowią niebezpieczeństwo dla stabilizacji pokoju

MOSKWA, 2. 1. (PAT.). Prasa sowiecka w numerach noworocznych ocenia obecną sytuację międzynarodową.

W „Izwiestjach" Radek w artykule p. t.: „Przygotowanie do walki o nowy podział świata" przeprowadza paralelę pomiędzy dążeniami Japonji i Niemiec, stwierdzając, że

oba te państwa dążą do zachwiania obecnej stabilizacji stosunków w świecie kapitalistycznym, chociaż każde z osobna w dziedzinie bezpośrednio je obchodzących problemów. Niemcy mają kompleks wersalski, Japonja kompleks Pacyfiku,

przyczem oba te państwa dążą do zmiany stosunków pomiędzy niemi a Z. S. S. R. Pacyfik, Ren i Wisła stanowią jedną wspólną płaszczyznę stratégiczno-polityczną.

Akcja obu państw wymierzona jest przeciwko Francji, Polsce i ZSSR.

Nadzieje niektórych polityków angielsaskich na możliwość lokalizacji konfliktów w sensie zachowania neutralności przez którekolwiek z mocarstw uznać należy za płonne. W końcu Radek stwierdza, że jednak do wojny po wszechnej przyjdzie prędzej czy później.

—o—

Sowiety wstąpią do Ligi Narodów?

MOSKWA, 2. 1. (PAT). W tutejszych kołach politycznych krążą fałszywe pogłoski o oczekiwaniu podobno już w najbliższym czasie wstąpienia Z. S. S. R. do Ligi Nar. Sowieckie czynniki oficjalne, zapytywane przez korespondenta P. A. T., wiadomościom tym nie zaprzeczyły, oświadczając, że ewentualność taka nie jest bynajmniej wykluczona.

Według innych wiadomości ostatnie enunciacje premjera Mołotowa i komisarza Litwinowa można rozumieć w sensie gotowości do współpracy z Ligą Nar., bez formalnego przystąpienia do Ligi.

Program drugiej „piatiletki"

MOSKWA, 2. 1. (PAT). Opublikowano '... wytyczne drugiego planu pięcioletniego. Zasadniczym celem 2. piatiletki ma być ostateczna likwidacja elementów kapitalistycznych i klas społecznych na zasadzie całkowitej kolektywizacji rolnictwa. W dziedzinie gospodarczej ma być ukończona techniczna rekonstrukcja całego gospodarstwa narodowego ZSRR, które w ciągu drugiej piatiletki ma zostać według planu, przodującem pod względem technicznym wśród państw Europy.

Pozatem plan przewiduje poważny wzrost dochodu narodowego, powiększenie ilości zatrudnionych we wszystkich gałęziach produkcji o 30 procent, przeszło 2-krotny wzrost realnych zarobków, 2—3 krotny wzrost konsumcji art. spożywczych i przemysłowych oraz obniżenie detalicznych cen o 35—40 procent w drodze zwiększenia o ponad 30 procent państwowej i spółdzielczej sieci handlowej, oraz potrojenia produkcji artykułów konsumcyjnych. Projektowane jest też na szeroką skalę budownictwo mieszkaniowe.

W dziedzinie przemysłu plan przewiduje dalszą rozbudowę we wszystkich gałęziach, ze szczególnem uwzględnieniem metalurgji, transportu, budowy maszyn, elektryfikacji i przemysłu konsumcyjnego. W rolnictwie przewiduje się 2-krotne powiększenie produkcji oraz doprowadzenie do całkowitej mechanizacji pracy na wsi.

Titulescu a nowy rząd rumuński

BUKARESZT, 2. 1. (PAT.). W prasie zagranicznej ukazała się wiadomość o dymisji min. spr. zagr. Titulescu. Oficjalna rumuńska agencja telegraficzna Rador podaje wyjaśnienie, otrzymane od osób z otoczenia ministra, że wogóle nie może być nawet mowy o dymisji, gdyż min. Titulescu nie uważa się jeszcze za członka nowego rządu premj. Angelescu. Titulescu otrzymał propozycję objęcia teki spraw zagranicznych w nowym gabinecie. Na propozycję tę jeszcze nie odpowiedział.

Sukces polityki finansowej prez. Roosevelta

N. JORK, 2. 1. (PAT). Dziś wchodzi w życie nowy system specjalnych zabezpieczeń mniejszych depozytów bankowych. Zabezpieczenia obejmują depozyty do sumy 2.500 dol.

Według tego systemu wydzielone zostały z ogólnej liczby banków te, które odpowiadają warunkom systemu. Z ogólnej liczby banków 13.423 zakwestjonowano prawa tylko 141 bankom, które uznano za niepewne. Ten wynik uważany jest za wielki sukces polityki finansowej Roosevelta, którego sytuacja w przededniu otwarcia kongresu przedstawia się bardzo korzystnie.

Jak słychać, partja republikańska zamierza zakończyć swą opozycję i gotowa jest wraz z demokratami poprzeć finansowo-gospodarczą politykę Roosevelta.

BERLIN W noc sylwestrową dokonano w Gelsenkirchen licznych napadów na członków oddziałów szturmowych. Policja aresztowała wiele osób. W miejscowości Rintelen nad Wezerą zastrzelony został komendant oddziałów szturmowych.

BERLIN Volkischer Beobachter ogłasza proklamację Hitlera skierowaną do narodowych socjalistów. Wskazując na dotych czasowe etapy swej walki o zdobycie władzy w Niemczech Hitler oświadcza iż celem naszej walki na zewnątrz nie może być nic innego jak tylko zdobycie dla naro du równouprawnienia oraz uczciwej współ pracy nad uchylaniem w przyszłości przelewu krwi.

Olbrzymia katastrofa powodzi w Kalifornji

LOS ANGELES, 2. 1. (PAT). Padające od dłuższego czasu ulewne deszcze w Kalifornji środkowej i południowej spowodowały katastrofę powodzi nie notowaną w rozmiarach i skutkach od r. 1887. Dotychczasowe straty wynoszą około miljon dolarów.

Do tej pory wyłowiono 31 zwłok ludzkich z wody. Tysiące osób znajduje się bez dachu nad głową. Woda porwała i zburzyła 20 mostów. Miasto Glendale pozostaje bez wody do picia.

Okolice Montrose odcięte są od świata i pozbawione światła, gdyż elektrownia została zalana. W Los Angeles opad wciągu doby wyniósł 12 stóp. Na niektórych ulicach woda sięga 4 stóp. Część ogrodu zoologicznego w parku Gryffitha uległa zniszczeniu.

Wiele dzikich zwierząt uciekło z ogrodu szerząc panikę w okolicy. Budynek stowarzyszenia b. kombatantów w Montrose został zawalony pod naciskiem strumienia wody spadającego z wysokości 25 stóp.

—o—

Przewozy samolotowe

W LISTOPADZIE 1933.

W listopadzie br. samoloty P. L. L. „LOT" kursowały na wszystkich linjach przewidzianych rozkładem, przyczem w 286 lotach przewiozły:

497 pasażerów,
4.830 kg. bagażu,
10.451 kg. towarów,
1.338 kg. poczty,
844 kg. gazet.

W bieżącym miesiącu samoloty kursują na linjach:

Warszawa — Kraków i Warszawa — Lwów codziennie (nie wyłączając niedziel), Warszawa — Gdańsk, Gdynia i Warszawa — Katowice we wtorki, czwartki i soboty, Warszawa — Poznań i Katowice — Kraków — Brno — Wiedeń w poniedziałki, środy i piątki, Lwów — Czerniowce — Bukareszt w poniedziałki., Bukareszt — Czerniowce — Lwów we czwartki.

Kajuty samolotów są ogrzane. Ceny biletów samolotowych utrzymane są na poziomie cen biletów kolejowych II. kl. a w wielu wypadkach są od nich nawet niższe. 10006

Przed konferencjami w Rzymie

RZYM, 2. 1. (PAT). Agencja Stefaniego donosi:

W miarodajnych kołach włoskich jak zresztą i innych oczekuje się z wielkiem zainteresowaniem wizyty min. Simona w Rzymie. Choć wizyta niema charakteru oficjalnego jest jednakże oczywiste, że rozmowy z Mussolinim będą musiały poruszyć główne zagadnienia chwili obecnej a mianowicie sprawę rozbrojenia oraz ewentualną reformę Ligi Narodów.

Możliwe jest, że rząd włoski przedstawi swój pogląd na oba zagadnienia w sposób jasny i stanowczy. Zaznaczyć należy, że zarówno Anglja jak i Włochy od początku konferencji genewskiej. tj. od lutego 1932 do chwili obecnej, rozwijały działalność zmierzającą do uzgodnienia rozbieżnych punktów widzenia, celem osiągnięcia minimum porozumienia i współpracy niezbędnej dla odbudowy gospodarczej i życia politycznego w Europie.

Daj grosz na L. O. P. P.

Strajk zecerów lwowskich

Lwów, 2 stycznia

Z powodu strajku zecerów we Lwowie dzienniki ranne: „Chwila", „Słowo Polskie" i „Gazeta Poranna" wyszły w zmniejszonej objętości. Pod wspólnym tytułem wyszedł „Wiek Nowy" i „Express Wieczorny", w objętości 4 stron.

Do strajku przystąpiło około 200 zecerów i 200 pracowników drukarskich. Ze strony pracowników wysunięto żądanie przedłużenia dotychczasowej umowy na 6 miesięcy. Ze strony pracodawców wysunięto żądanie 15 względnie 10 proc. obniżki i przystosowania cenników wych stawek do nowej ustawy. Ponadto omawiane są ciężary socjalne i sprawa soboty angielskiej.

Inspektorat Pracy podjął się przez inspektorów Płockiego i Zwolińskiego interwencji i w tej myśli odbyła się wczoraj przedpołudniem wspólna konferencja, która jednak nie dała rezultatów. Na godzinę 7-mą wieczorem została zwołana druga konferencja.

Jak się dowiadujemy w drukarni Jaegera przy ul. Sykstuskiej wybuchł wczoraj strajk włoski, który objął wszystkie działy nie wyłączając koperciarni. Ogółem zastrajkowało w firmie Jaeger ponad 150 pracowników. Pracodawcy uciekli się do pomocy policji, która jednak nie mogła wobec formy strajku niczego zdziałać.

Pod drukarniami objętemi strajkiem czuwają władze bezpieczeństwa.

—o—

Wznowienie „Slovaka"

BRATYSŁAWA, 2. 1. (KAP.). Po trzymiesięcznej przerwie organ katolickiego stronnictwa ludowego „Slovak" znów zaczął wychodzić w Bratysławie pod dotychczasową redakcją.

Trzymiesięczne zawieszenie „Slovaka" nic nie zmieniło we wzajemnych stosunkach „Slovaka" do rządu czechosłowackiego i tegoż rządu do „Slovaka" gdyż wznowione pismo dzień za dniem jest konfiskowane i każdy numer wychodzi w świat z białemi plamami oraz nagłówkiem: „drugie wydanie po konfiskacie". Numer świąteczny „Slovaka" obok innych artykułów zawierał również interesujący nas opis p. t.: „Vianoce w Polsku" (Boże Narodzenie w Polsce) pióra J. Kozickiego. „Slovak" zowsze interesował się i nadal interesuje sprawami polskiemi, zajmując z zasady stanowisko przychylne.

—o—

DZISIEJSZA POGODA

WARSZAWA. Przewidywany przebieg pogody do wieczora dn. 3 b. m.: Przeważnie pochmurno i mglisto. Na wschodzie kraju umiarkowany, potem lekki mróz, przechodzący w odwilż w dzielnicach zachodnich. Słabe wiatry z kierunków wschodnich.

—o—

Przed konferencją gospodarczą Małej Ententy

Uzgadnianie sprzecznych interesów

przemysłu i rolnictwa

Praga, w styczniu

Pakt organizacyjny państw Małej Ententy, do którego podpisania doszło dnia 16 lutego 1933 w Genewie, oznacza początek ściślejszej współpracy Czechosłowacji, Jugosławji, i Rumunji. Znaczenie paktu na tem właśnie polega, że państwa te skonsolidowały swe postępowanie na terenie międzynarodowym; ich polityka zagraniczna jest jednolita. Od podpisania tego paktu jesteśmy świadkami solidarniejszych wystąpień państw Małej Ententy.

Czechosłowacki minister spraw zagranicznych ostatnio przeprowadził rozmowy z francuskim ministrem spraw zagranicznych nietylko jako przedstawiciel Czechosłowacji, ale zarazem jako przedstawiciel Małej Ententy. Ale pakt genewski stał się **podstawą gospodarczej współpracy tych państw, która ma być uzupełnieniem i poparciem współpracy politycznej. Wszak już w artykule wstępnym paktu powiada się, że grupa trzech państw Małej Ententy ma się stać wyższa jednostką międzynarodową.**

Konferencja gospodarcza Małej Ententy, jaką zwołana została do Pragi na dzień 10 stycznia, na której zejdą się przedstawiciele Czechosłowacji, Jugosławji i Rumunji, tworzący t. zw. Gospodarczą Radę Małej Ententy, ma być właśnie kamieniem węgielnym pod budowę współpracy gospodarczej. Konferencję gospodarczą poprzedzały długotrwające rokowania nietylko pomiędzy zainteresowanemi państwami, ale zarazem uciążliwe **rokowania pomiędzy kołami przemysłowemi i rolniczemi w każdem z poszczególnych państw.**

Najuciążliwsze rokowania pomiędzy temi dwoma gałęziami życia gospodarczego prowadzone były może właśnie w Czechosłowacji. Czechosłowacja bowiem jest państwem z doskonale rozwiniętym przemysłem i na wysokim poziomie stojącem rolnictwem. W takich warunkach zrozumiałą jest rzeczą, że te gałęzie życia gospodarczego Czechosłowacji broniły swych interesów. Podczas gdy przemysł czechosłowacki domagał się rozszerzenia swych rynków zbytu w pozostałych państwach tej grupy, co może nastąpić przy złagodzeniu ograniczeń dowozowych dla produktów rolnych z tych państw, rolnictwo czechosłowackie domagało się dalszej ochrony krajowej produkcji rolniczej. Długotrwające rokowania pomiędzy przedstawicielami obu gałęzi doprowadziły ostatecznie do porozumienia.

Jugosławja i Rumunja, jako państwa przeważnie rolnicze, miały jeśli chodzi o przygotowanie wspólnego programu, zadanie łatwiejsze. Dla tych państw rozwiązanie kwestji, jak pomóc zagranicznemu rolnictwu a nie zaszkodzić własnemu, nie było tak palące. Na tem polegał też sens wszystkich rokowań jakie prowadzone były pomiędzy przemysłem a rolnictwem. **Główną troską Jugosławji i Rumunji jest znaleźć zbyt dla czechosłowackich produktów przemysłowych, podczas gdy Czechosłowacja ma postarać się o ulokowanie rumuńskiej i jugosłowiańskiej nadwyżki produktów rolnych na swych rynkach wewnętrznych.**

To wszystko oczywiście wymaga wzajemnych koncesji, a przedewszystkiem wzajemnych ustępstw ze strony rolnictwa i przemysłu.

Zapowiedź interwencji Anglji i Włoch

w Berlinie

PARYŻ, 2. 1. (PAT). Rozmowa amb. Ponceta w Berlinie z kancl. Hitlerem trwała pół godziny.

Pisma podają dwa powody, dla których przyśpieszono doręczenie rządowi Rzeszy aide-memoire, zawierającej stanowisko Francji wobec rozbrojenia. Pierwszym jest pogłoska, że pewne państwo zostało w dostateczny sposób poinformowane uprzednio o treści memorandum, wobec czego Francja nie chciała dłużej zwlekać i doręczyła memorjał Hitlerowi.

Drugim powodem przyśpieszenia akcji jest konieczność wysondowania reakcji rządu niemieckiego jeszcze przed rozpoczęciem się sesji Ligi Narodów i prezydjum konferencji rozbrojeniowej w Genewie. Prawdopodobnie Anglja i Włochy interwenjować będą na Wilhelmstrasse, celem zmniejszenia pretensyj niemieckich. Rząd niemiecki z odpowiedzią zaczeka zapewne na rezultat rozmowy Simona z Mussolinim w Rzymie (vide str. 5).

—o—

Represje antyhitlerowskie

w Estonji

BERLIN, 2. 1. (PAT.). Prasa niemiecka ogłasza z Tallinu informacje o zarządzeniach rządu estońskiego, według których **z początkiem przyszłego tygodnia wielu zwolenników niemiecko-baltyckiego ruchu narodowo-socjalistycznego będzie wydalonych z Tallina. Pozatem zarząd poczty estońskiej wydał zakaz używania w ruchu pocztowym niemieckich nazw miejscowości i ulic w miastach estońskich.**

Zakaz nie dopuszcza podawania podwójnych nazw w brzmieniu niemieckiem i estońskiem.

Zarządzenie to wchodzi w życie z dniem 15 b. m. w obrocie wewnętrznym i z dniem 15 lutego b. r. w obrocie zagranicznym.

—o—

Pogrzeb premjera Duci

BUKARESZT, 2. 1. (PAT). Dziś w południe odbył się tu pogrzeb śp. premjera Duki.

Ceremonję rozpoczęło nabożeństwo w katedrze, odprawione przez patrjarchę Cristea. Nastąpił szereg przemówień. W imieniu rządu przemawiał prem. Anghelescu, poczem wśród ciszy, przerywanej płaczem, członkowie rządu wynieśli trumnę na ramionach i złożyli na lawecie armatniej.

Następnie kondukt odprowadził zwłoki premiera na miejsce wiecznego spoczynku. W czasie pogrzebu biura i sklepy w mieście były zamknięte. Wszystkie widowiska odwołano.

Nowe przepisy kancelaryjne

dla urzędów skarbowych

Minister Skarbu wydał nowe przepisy kancelaryjne dla władz i urzędów skarbowych. Zarządzenie ministra normuje tok urzędowania wewnętrznego i usprawnia kontrolę nad załatwianiem czynności urzędowych.

Zarządzenie przewiduje możliwość **odręcznego i telegraficznego załatwiania spraw.** Załatwienie odręczne stosowane ma być we wszystkich przypadkach, w których nie jest konieczne pozostawienie odpisu załatwienia lub samej sprawy. Tego rodzaju załatwienie może być dokonane bezpośrednio na akcie lub też na oddzielnym arkuszu, dołączonym do aktu. Przy załatwianiach telegraficznych, tekst telegramu ma być zredagowany krótko i rzeczowo. Kropek ani przecinków nie należy używać w tekście telegramu.

We wszystkich urzędach skarbowych ma być wyznaczony urzędnik, który poza innemi czynnościami, udzielać ma **informacji zgłaszającym się interesentom. Informacja ta polega na kierowaniu interesentów do właściwych wydziałów.** Bliższych wyjaśnień interesentom udzielać może tylko naczelnik wydziału lub upoważniony przez niego urzędnik, dbając jednak, aby tajemnica urzędowa nie była naruszona.

Nowe przepisy zawierają wykładnię znaczenia **pism poufnych i tajnych.** Pisma tego rodzaju rejestruje specjalnie wyznaczony urzędnik. **Sprawami poufnemi są takie sprawy, co do których obowiązuje wszystkich urzędników utrzymanie bezwzględnej tajemnicy służbowej.** Sprawy tajne różnią się tem od poufnych, że zachowanie co do nich poufności obowiązuje nietylko na zewnątrz, ale także i wewnątrz urzędu w stosunku do wszystkich urzędników, którzy nie biorą bezpośredniego udziału w załatwieniu spraw.

Wszystkie pisma w sprawach osobowych mają być traktowane w całości jako poufne lub tajne.

Nowe przepisy kancelaryjne dla władz i urzędów skarbowych wchodzą w życie **od dnia 1 stycznia 1934 r.** Sprawy, nie załatwione do tego dnia, należy prowadzić według zasad dotychczas obowiązujących.

Aresztowanie sekretarza sądu w Borysławiu

BORYSŁAW (PAT). W związku z wykryciem nadużyć w dziale depozytowym Sądu Grodzkiego w Drohobyczu, został aresztowany naczelny sekretarz sądu Kropiwnicki i osadzony w więzieniu w Samborze. Suma sprzeniewierzona sięgać ma kilkunastu tysięcy zł.

SKŁADAJCIE OFIARY NA NAJBIEDNIEJSZYCH

OSTATNIE WIADOMOŚCI

PARYŻ Z Bayonne donoszą, że wczoraj rano w mieście i na wybrzeżu baskijskiem odczuto trzęsienie ziemi. Dotychczas szkód nie sygnalizowano.

PEKIN. Minister spraw zagr. i poseł w Waszyngtonie dr. Wu zmarł na skutek skrzepu mózgowego.

SZANGHAJ Według informacyj z Tokio, prezydent Mandżurji ma być w najbliższej przyszłości koronowany na cesarza Mandżurji. Koronacja ma się odbyć 1 lutego. br.

WARSZAWA 2 bm. p. ministrowi przem. i handlu dr. Zarzyckiemu przedstawił się osobiście nowomianowany zarząd Związku Izb Rzemieślniczych z prezesem Wendtem, wiceprezesami i członkami zarządu.

WARSZAWA Wczoraj zmarł w Warszawie, przeżywszy lat 53, artysta rzeźbiarz Stanisław Jakubowski.

WARSZAWA W skład delegacji polskiej na rozpoczynający się dnia 4 bm. w Budapeszcie międzynar. kongres Związku Unji Intelektualnej wchodzą b. min. Józef Targowski, który wygłosi główny referat pt. „tradycja i rewolucja“ oraz dr. Guttry.

KATOWICE Dyrekcja policji w postępowaniu karno-administracyjnem rozpoznawała sprawę niejakiego Józefa Kostona, podającego się za księdza starokatolickiego, a oskarżonego o nieprawne wykonywanie duszpasterstwa, o noszenie szat liturgicznych itp. Józef Koston skazany został na 6 tygodni bezwzględnego aresztu.

—o—

Chrystus, a nie Cezar

PRAGA, 2. 1. (KAP.). „Lidove Noviny“ wydrukowały w swym gwiazdkowym numerze krótką odezwę ministra Benesza następującej treści:

„Polityka czechosłowacka dokłada wszelkich sił, by wprowadzić w życie odwieczne wołanie Bożego Narodzenia — Pokój na ziemi ludziom dobrej woli.

By zapewniony został pokój na tle mi ową dobrą wolą przepojone były również rozmowy, które prowadziłem ostatnio w imieniu Czechosłowacji i Małej Ententy. Każdy, a w pierwszym rzędzie Francja oraz Mała Ententa, uświadamiają sobie, że dla zapewnienia pokoju trwałego tak w Europie, jak i na całym świecie, należy zdwoić wysiłki i energję.

Myśląc dziś o pokojowem posłannictwie Bożego Narodzenia, pragnę z naciskiem podkreślić i przypomnieć wyznanie wiary, w którem prezydent Masaryk streścił swoje przekonania i swój apel do naszego narodu: „Chrystus, nie zaś Cezar“ — oto istota i sens naszej historji oraz demokracji.“

Tragiczna śmierć biskupa

MIASTO WATYKAŃSKIE, 2. 1 (KAP.). Z Rio de Janeiro donoszą, że w Caratinga, w brazylijskim stanie Minas Geraes, zmarł wskutek ran odniesionych w wypadku automobilowym biskup miejscowy, ks. Carlo Fernandez da Silva Tavora. Ks. biskup Tavora przejechany został mianowicie przez samochód w chwili gdy pieszo podążał z odwiedzinami do swego brata. Zmarły tragicznie biskup liczył 69 lat życia; sakrę biskupią otrzymał w r. 1920.

Odwołana wizyta królewska

SOFJA, 2. 1. (PAT). Król Borys, który zachorował na grypę, nie będzie mógł spotkać się z królem Karolem i Aleksandrem 15 stycznia.

Spotkanie odłożono na później, do chwili wyzdrowienia króla.

Żądanie Hitlera

LONDYN, 2. 1. (PAT.). Z Chicago otrzymano wiadomość, która stanowi niespodziankę dla świata sportowego. Oto Hitler zażądał od znanego boksera, b. mistrza świata Maxa Schmelinga, by wycofał się z meczu, jaki miał rozegrać w Chicago i Kingiem Lewińskim, którego rodzice są Żydami, pochodzącymi z Polski.

Los skazanych Bułgarów

BERLIN, 2. 1. (PAT.). Prasa niemiecka dementuje doniesienia, jakoby Czechosłowacja wyraziła już gotowość przyjęcia na swe terytorjum Dymitrowa, Popowa i Tanewa.

Zarazem dzienniki zapowiadają, że w najbliższym czasie zapadnie decyzja co do dalszych losów trzech Bułgarów.

Wymiana więźniów politycznych

WIEDEŃ, 2. 1. (PAT.). Wzamian za uwolnienie Alvenslebena i Frauenfelda, władze niemieckie zwolniły dwóch urzędników austrjackich, aresztowanych w Niemczech pod zarzutem szpiegostwa.

Geografja i geopolityka w Niemczech

O agitacji politycznej w geografji niemieckiej pisała niedawno pouczająco dr. Kazimiera Jeżowa (p. t.: „Agitacja antypolska w geografji niemieckiej". Rocznik gdański 1929 i „Politische Propaganda in der deutschen Geographie", Gdańsk 1930), jako o agitacji politycznej w sensie rewizyjnym, uprawianej przez znaczny odłam przedstawicieli geografji niemieckiej.

Grupa t. zw. geopolityków niemieckich, pod wodzą emer. generała Karola Haushofera, profesora uniwersytetu monachijskiego, stworzyła geopolitykę dla wyraźnych celów politycznych w Niemczech powojennych, po części w wyraźnem przeciwieństwie z niemiecką nauką geograficzną, reprezentowaną przez Alfreda Hettnera, który sprecyzował tę nową nauke wyraźnie jako politykę, odmawiając jej cech naukowych.

Przewrót państwowy, który się dokonał w Niemczech na korzyść narodowych socjalistów pod wodzą Hitlera, wpłynął w swoisty sposób, tak na naukę geografji w Niemczech, jako też na geopolitykę.

Wogóle dość wyraźnie, także poprzednio, uprawiała geopolityka agitację wojenną. Wystarczy tu wskazać na szkolny podręcznik geopolityki, napisany w r. 1929 przez Hansa Simmera, p. t.: „Grundzüge der Geopolitik", który w każdym rozdziale mówi o konieczności wojny z nieprzyjaciółmi Niemiec, zaliczając do nich przedewszystkiem Polske i Francję, oraz poucza młodzież niemiecką, że zwycięży w niej ten, kto ma silniejszy pęd do życia (Lebenswille), że wojna prewencyjna jest uzasadniona celem rozszerzenia obszaru (Raumerweiterung), i to kosztem tego, który ma słabszy pęd do życia, i wreszcie, że Niemcy są wprost zmuszeni do wybuchu nazewnątrz (uns wird die Eruption aufgezwungen). Te wybryki geopolityki przyjmował stary rząd z zadowoleniem. co stwierdza fakt, że podręcznik Simmera został uznany za oficjalny podręcznik szkolny, a sama nauka geopolityczna została wprowadzona do planów nauki, nakazanych przez ministerstwo oświaty. Sam fakt propagandy wojennej bywał jednak wstydliwie przemilczany.

Z objęciem rządów przez partię narodowo-socjalistyczną zmieniło się oblicze sprawy.

Pierwszym akordem pobudki wojennej jest książka Karola Haushofera p. t.: „Wehr Geopolitik", w której spisie rzeczy widnieją następujące rozdziały: geopolityczne podstawy dzisiejszych spraw wojennych; nauka o wojnie i wojenno-geograficzne pojęcia z fizycznej geografji; biogeograficzna nauka o wojnie; antropogeograficzna dynamika; techniczno-wojenna antropogeografja krainy, zmienionej przez nasiloną kulturę; wojenno-geograficzna swoboda ruchów.

Sposób zastosowania tych szczególniejszych badań w nauce szkolnej objaśnia nam artykuł docenta d-ra Fryderyka Papenhusena z Drezna w zeszycie 30-tym i 31-szym „Geographische Wochenschrift" nowem czasopiśmie rzekomo naukowem („Wissenschaftliche Zeitschrift für das Gesamtgebiet der Geographie, unter Mitwirkung vielen Hochschullehrer, bekannter Schulgeographen, und sonstiger Mitarbeiter"). Artykuł ten nosi tytuł „Wehrwissenschaft und Wehrgeographie". Już bez osłonek uzasadnia zaprowadzenie nauki wojennej i geografji wojennej w szkole.

Przygotowanie do wojny nie może. jak powiada, ograniczyć się tylko do militarnego przygotowania, uzupełnionego skromnie w Niemczech przez sport wojenny (Wehrsport). Najważniejsze jest duchowe przygotowanie do wojny, wychowanie w duchu wojowniczym i wzmocnienie pędu wojennego (Wehrwille), aby młodzież przekonać o konieczności wojny i dać jej siłę duchową do przetrzymania (Durchhalten) trudów wojennych aż do... szczęśliwego końca. Celowi temu służy geografia wojenna.

Autor szczegółowo się rozwodzi nad zadaniem geografji wojennej. W pierwszej części swoich wywodów mówi o klimatologji wojennej (kierunek wiatrów, mgły) w zastosowaniu do wojny powietrznej i gazowej, przyczem zaznacza, że na wschodzie Niemiec są korzystniejsze warunki dla przeprowadzenia wojny niż na zachodzie. W drugiej części autor zajmuje się obronnością mórz: Północnego i Bałtyckiego, twierdząc przytem, że Niemcy muszą posiadać taką flotę, by się jej bała zarówno Anglja, jak Francja; na Bałtyku flota potrzebna jest do tego, by przeszkodzić zaopatrywaniu Polski z zewnątrz w materjały wojenne, nadto by być łącznikiem z Prusami Wschodniemi; ponieważ najważniejsze dla prowadzenia wojny środowiska Niemiec, Westfalja i Śląsk leżą niedaleko granic, istnieje konieczność posiadania przez Niemcy wielkiej, uzbrojonej w najnowocześniejsze środki armji.

W tym samym numerze pisma „Geographische Wochenschrift" zamieszczono wezwanie d-ra Waltera Gehla do wszystkich nauczycieli geografji, historji, przyrody i germanistyki:

Wyrzucić trzeba ze szkoły niemieckiej liberalny ideał wychowawczy ogólnego wykształcenia humanistycznego, natomiast zwrócić się do geopolityki, która musi złączyć organicznie geografię, historję, naukę obywatelską, germanistykę i biologję. Przedmioty te odtąd nie będą pośredniczyły w zaznajamianiu ucznia z pewną sumą specjalnych wiadomości, lecz będą go uczyły zrozumienia własnego państwa na własnym obszarze ludowym. Do niemieckiego obszaru ludowego (Volksraum) należą te wszystkie ziemie, na których mieszkają Niemcy.

Dr. Walter Gehl jest docernentem geopolitycznym dla szkół średnich w głównym zarządzie partji hitlerowskiej i kończy swój artykuł hasłem: Heil Hitler!

Wśród geografów, którzy ofiarowali swe pióro wojennej propagandzie narodowo-socjalistycznej, należy jeszcze wymienić Ewalda Banse'go, żywo zwalczanego niedawno przez poważnych geografów niemieckich z powodu jego... estetycznej geografji opisowej. Autor ten (który pozatem wystąpił z książkami geograficznemi tego rodzaju jak: „Wüsten, Palmen und Bazare", albo „Morgenland und Abendland", albo „Die Wage des Herzens" i wydał nudystyczny zbiór fotografji pod tytułem: „Frauen des Orients") wsławił się teraz dwoma podręcznikami szkolnemi, ilustrującemi psychozę wojenną obecnych Niemiec, mianowicie jednym p. t.: „Wehrwissenschaft". dla uczniów, zawierającym naukę o organizacji wojska, o sposobach prowadzenia wojny i niszczenia ludności cywilnej na tyłach wojsk w kraju nieprzyjacielskim zapomocą gazów trujących, bakteryj etc. — i drugą p. t.: „Raum und Volk im Weltkriege", zawierającą popularny wykład strategji wojennej, dostosowanej do poziomu uczniów. Obydwie książki zostały zrazu oficjalnie uznane, jako podręczniki w szkołach niemieckich, gdy jednak później treść pierwszej z nich wywołała zbyt wiele wrzawy zagranicą, rząd niemiecki zdecydował się ją skonfiskować.

Z CHWILI

Sen po Sylwestrze

Pan Hieronim Piórko urzędnik państwowy ósmej kategorji zbudził się dnia 2-go stycznia rano w nastroju bardzo lekkim i wesołym. Ubrał się szybko i wyszedł na ulicę, śpiesząc się do biura. Pogoda była cudowna. Niebo było tak błękitne i czyste jak oczy pewnej tancerki, z którą tańczył tango w noc sylwestrową. Słońce wyprawiało wprost orgje blasków i światła.

Aczkolwiek pan Piórko spieszył się bardzo, jednak w pewnej chwili przystanął zdumiony. Olbrzymie, dwumetrowej wysokości wały brudnego śniegu które już od kilkunastu dni dekorowały miasto, zniknęły nagle w tajemniczy sposób. Ulice i chodniki lśniły się wprost z czystości. Pan Piórko nie wytrzymał i krzyknął z entuzjazmem:

— Niech żyje Zakład Czyszczenia Miasta!

Przechodnie uśmiechali się do niego dobrodusznie, policjant dyżurujący na rogu ulicy poklepał go protekcjonalnie po ramieniu. Przed samym urzędem spotkał kolegę biurowego, który szedł w kierunku miasta.

— Gdzie ty idziesz Hierek? — pyta kolega, przystanawszy.

— Jakto gdzie? Do biura!

— To masz czas: Urzedowanie zaczyna sie od dziś od dziesiątej.

— Nie może być...

— Słowo honoru! Mamy jeszcze dwie godziny czasu. Chodźmy na jednego...

Poszli do najbliższego handelku i pokrzepili się dwoma wzmocnionymi z kropelkami. Potem napili się jeszcze po lampce wina. Gdy wreszcie po trzeciej kolejce p. Hieronim chciał wyrównać rachunek, uprzejmy gospodarz oświadczył mu z uśmiechem:

— Nic się nie należy. Z dniem dzisiejszym państwo pokrywa wszelkie rachunki panów urzedników...

Pan Piórko zdumiał się wielce, lecz że dochodziła już dziesiąta nie pytał o bliższe wyjaśnienia i udał się szybko do biura. W biurze oczekiwała go nowa niespodzianka: wezwano go do kasjera, który mu oświadczył:

— W myśl najnowszej ustawy o uposażeniach urzędniczych, wszyscy pracownicy państwowi od najniższej rangi do siódmej włącznie, otrzymają z dniem dzisiejszym dodatki funkcyjne, reprezentacyjne, dyspozycyjne, mieszkaniowe, szkolne, niedzielne, imieninowe, galówkowe, czwarto-brygadowe, tramwajowe, kryzysowe, specjalne... Wobec tego należy się jeszcze panu dwa tysiące, czterysta pięćdziesiąt pięć złotych. Proszę pokwitować...

Pan Piórko drżącą z emocji ręką podpisał. Lecz radość była tak wielka, że go zamroczyło i stracił przytomność. Gdy się ocknął i otworzył oczy, leżał w swem łóżku, a obok stała służąca i bezceremonjalnie targała go za ramię.

— Wstawaj pan, bo się pan spóźni do biura. Już dochodzi ósma.

Z drugiego pokoju odezwał się zniecierpliwiony głos rodzonej żony:

— A postaraj się w biurze o zaliczkę, bo cała pensja twoja poszła na zapłacenie długów...

Pan Hieronim westchnął i spojrzał przez okno: było obrzydliwie, mglisto, szaro, smutnie...

rykski

Wybory do lwowskiej Izby Rzemieśln.

Wszystko wskazuje na to, że niespodziewanie jak grom z nieba równocześnie niemal z wyborami do lwowskiej Rady Miejskiej spadną na rzemiosło wybory do Lwowskiej Izby Rzemieślniczej. Wszystko wskazuje na to... Dla lwowskiej Izby Rzemieślniczej wyznaczono 20 radców z czego 2/5 a więc 8 zamianują władze urzędowo. Na mianowanie to szerokie sfery rzemieślnicze nie będą miały żadnego wpływu. Kim są ci szczęśliwcy, którzy bez kłopotów wyborczych wejść mają do lwowskiej Izby Rzemieślniczej. Sądząc z kwestjonarjuszy, rozesłanych do pewnych rzemieślników, przypuszczać należy, że dobrano ludzi, którzy „szczycą się" brakiem sądu w sprawach rzemieślniczych a co ważniejsze są potulni i usłużni.. W kwestjonarjuszach swoich wypełnić mają, obok licznych rubryk i swą „przynależność" partyjną, względnie swe wyznanie polityczne.

Ponadto mają być **mianowani** trzej doradcy rzemiosła. Wymieniane są nazwiska dyr. **Schoensta,** patrona przemysłu ludowego, pani **Klaftenowej** kierowniczki szwalni i ks. posła **Szydelskiego.** Osobiście nic nie mamy przeciw tym doradcom zapytujemy jednak, co ci przyszli radcowie mają wspólnego z **rzemiosłem?** Pan dyr. Schoenet pracuje na linji chałupniczego przemysłu ludowego, która w wielu wypadkach jest konkurencją dla rzemiosła w ścisłem tego słowa znaczeniu. Pani Klaftenowa również niedaleko odbiega od typu warsztatów chałupniczych a ks. poseł Szydelski jest patronem służby domowej i w tym kierunku wytęża swą specjalizację. Lansowaną jest również kandydatura dyr. Tatarczuka, ściśle związanego z przemysłem chałupniczym.

Rozumielibyśmy charakter tych kandydatur wtedy, gdyby sferom decydującym chodziło o wciągnięcie rzemiosła w dyszel **chałupniczy** — co jednak rzemiosłu przynieść może niepowetowane szkody.

Skoro już jesteśmy przy kandydaturach podnieść należy, że Lwów wybiera bezpośrednio 4 radców, inne zaś okręgi wyborze dalszych 8 radców. Przewidziana jest zmiana na stanowisku prezydenta Izby, jakoteż nie wzięto pod uwagę kilku dotychczasowych radców, którzy od lat silnie związani są z życiem organizacyjnem rzemiosła we Lwowie i na prowincji.

Czy rzemiosło zdecyduje się na akcję wyborczą i czy jej nie zbojkotuje tego przewidzieć nie jesteśmy wstanie. Faktem jest, że rzemieślnicy stracili wszelakie zaufanie do swego samorządu i zdają sobie sprawę, że wiele problemów, dotyczących ich życia załatwiać się będzie poza nimi i bez nich.

Z Warszawy nadchodzą wiadomości o radykalnych zmianach na czołowych stanowiskach w organizacjach rzemieślniczych. Miedzy innemi ustępuje ze stanowiska prezesa Rady Izb Rzemieślniczych senator z Be-Be p. Wiechowicz, a jego miejsce, jako prezydent Związku Izb Rzemieślniczych, zająć ma p. poseł z Be-Be Wendt... Ustępuje również dotychczasowy dyrektor Rady Izb Rzem. p. Grzybowski a w jego miejsce wskakuje poseł z Be-Be osławiony Idzikowski.

Manewry w całem tego słowa znaczeniu — nie wiemy jednak jaką korzyść z nich odniesie zniszczone [illegible] rzemiosło.

—o—

CO DZIEŃ NIESIE?

3
STYCZNIA
Wsch. sł. 7 g. 41 m.
Zach. sł. 15 g. 26 m.

Środa
Genowefy
(Czwartek : Tytusa)

Odjazd pociągów z Krakowa

Do Warszawy: **6.15** 11.20 **15.05** **17.42** 21.31, **22.25** 23.10.

Do Lwowa: 0.10 **8.52** 7.50 **8.50** **11.45** 13.22 **19.07** 23.30.

Do Poznania: 5.30 **6.15** 11.50 20.25 **22.25**

Do Katowic: 5.30 **6.15** 7.00 9.05 11.50 14.00 16.40 **18.10** 20.25 **22.25.**

Do Zakopanego: 1.12 **9.05** 10.17 16.30.

Do Oświęcimia: 5.15 13.40.

Do Wieliczki: 6.45 8.25 10.00 11.50 13.07 15.05 17.50 19.15 21.50.

Cyfry tłustym drukiem oznaczają pociąg pospieszny.

—o—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO

Środa: „Prawie noc poślubna“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ŚWIT: „Pat i Patachon“ na żeńskiej pensji.

WANDA: „Brat djabła“ (Dennis King)

UCIECHA: „Prokurator Alicja Horn‘ (Smosarska i Samborski).

APOLLO: „12 krzeseł“ (Vlasta Burian i A. Dymsza).

SZTUKA: „Szalona noc“ (Loretty Young).

KINO „PROMIEŃ“. „Godzina z tobą“ — w gł. roli M. Chevalier i Jeanette Mac Donald. „Miodowy miesiąc“ w gł. roli Slim Summerville i Zasu Pitts.

SŁOŃCE: „Romeo i Julcia“ (Dymsza i Pogorzelska.)

ATLANTIC: „Pepinka Rejhelcowa“ (film mówiony i śpiewany po czesku.).

ADRIA: „Serce olbrzyma“ w roli głównej Wallace Beery; „Figle-migle p. Anny“ z Anny Ondrą.

KINO DOMU ŻOŁNIERZA na czas od 2 do 5 stycznia film pt.: „Kapitan marynarki“. W rolach głównych Harry Liedke i H. Junkerman.

KOMUNIKATY

Z Teatru Miejskiego im. J. Słowackiego. Dziś we wtorek wieczorem sukcesowa komedja „Pieniądz to nie wszystko“, „Testament Jaśnie Pana“, komedja H. Bergmana będzie najbliższą nowością repertuaru. Próby odbywają się pod kierunkiem reż. Wacława Nowakowskiego.

„Tannhäuser“ R. Wagnera w poniedziałek, dn. 8 stycznia br. będzie najbliższą premjerą opery krakowskiej. W operze tej pod kierownictwem dyr. B. Wallek-Walewskiego i reż. J. Stępniowskiego, wystąpi w partji Elżbiety nasza znakomita śpiewaczka Ada Sari, zaś w partji tytułowej świetny tenor opery poznańskiej Kazimierz Czarnecki. Orkiestra i chóry zostały odpowiednio do wymagań tej opery zwiększone. Również i zewnętrzna szata tej opery będzie okazała, dzięki uprzejmości dyr. Marjana Sobańskiego, który z kostjumerni Teatru Polskiego w Katowicach użyczył ubiorów.

—o—

Kronika lwowska

REPERTUAR TEATRÓW MIEJSKICH

TEATR WIELKI

Środa 3 stycznia godz. 7.30 wiecz. „Pieniądze to nie wszystko“

Czwartek 4. I. g. 7,30 „Pieniądze to nie wszystko“.

Piątek 5. I. g. 7,30 „Pieniądze to nie wszystko“

Sobota 6. I. g. 3,30 „Moja siostra i ja“ g. 7,30 „Pieniądze to nie wszystko“.

TEATR ROZMAITOŚCI

Środa 3 stycznia godz. 7.30 wiecz. „Stefek“.

Czwartek 4. I. g. 7,30 „Stefek“.

Piątek 5. I. g. 7.30 „Waterloo“.

Sobota 6. I. g. 3,30 „Gotówka“ g. 7,30 „Fotel 47“.

ZE SZTUKI

Z Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie. Gmach Muzeum Przemysłowego, wejście od ul. Dzieduszyckich l. 1. Otwartą jest wystawa gwiazdkowa obejmująca wystawę „Zespołu lwowskich artystów grafików“, wystawy zbiorowe Kossaka Karola, Nowotnowej Janiny, Pieniążka Józefa (Cykl podtatrzański) i Wodzickiej Marji nadto Salon ogólny artystów lwowskich oraz kilimy z Drogojówki i Ładyczyna. Wystawa otwartą jest codziennie od 10 do 15-ej popołudniu.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ATLANTIC: „Hrabina Monte Christo z Brygidą Helm.

APOLLO: „Wyrok życia“ Eichlerówna, Da mięcki.

ADRJA: „Pat i Patachon“.

CHIMERA: „Król cyganów“ i mecz Polska — Niemcy.

COLOSSEUM: „Nowe igraszki“ Byłem ci wierny.“

CASINO: „Brat Djabła“ Dennis King i „Flip i Flap“.

GRAŻYNA: „Raj podlotków“ z Anny Ondrą i rewja.

KOPERNIK: „Bunt młodzieży“ reżyserji Cecila de B. Mille‘a i najnowszy tygodnik Paramountu.

MARYSIENKA. „Bunt młodzieży“ reżyserji Cecila de B. Mille‘a i najnowszy tygodnik Paramountu.

MIRAŻ: „Adjutant Jego Wysokości“ z Vlastą Burianem.

MUZA: „Syn Indji Roman Novaro.

PALACE: „Prokurator Alicja Horn“.

PAN: S. O. S. (Góra Lodowa) oraz rewja.

PASAŻ: Ken Maynard „Bandyta detektyw“ i dodatek.

RAJ: „Pieśń nocy“ — Jan Kiepura.

SŁOŃCE: „Ludzie morza“ i rewja.

STYLOWY: „Chandu“ oraz rewja.

ŚWIT: „Sierżant X.“ Iwan Możuchin.

WANDA: „Podniebny romans“.

UCIECHA: „Odmęt ulicy“ oraz rewja.

KALENDARZYK KARNAWAŁOWY

13. I. Zabawa Karnawałowa Twa Bratnia Pomoc Stud. Uniwersytetu Jana Kazimierza w salach Hotelu Europejskiego pl. Marjacki 4.

13. I. Tradycyjna zabawa karnawałowa P. A. Kł. „Constantia Leopoliensis“ w salach repr. II. Domu Techników.

14. I. 1934. Tradycyjny „Opłatek“ Młodzieży Wszechpolskiej w Sali Czytelni Akademickiej.

27. I. 1934. „Bal Inżynierji i Prasy Technickiej“ w salach Kasyna i Koła Literacko Artystycznego we Lwowie, przy ul. Akademickiej 13

1. II. 1934. „Czarna kawa“ Młodzieży Wszechpolskiej w Salach II. Domu Techników.

3. II Bal Reprezentacyjny Stud. Politechniki w salach II. Domu Techników.

11. Intego Dancing bal Brygidkarzy w II. Domu Techników.

KOMUNIKATY TEATRÓW MIEJSKICH

Teatr Wielki (Abon 5.) Dzisiaj we środę, oraz dni następne gra Teatr Wielki głośną komedję reportażową Bus-Feketego „Pieniądze to nie wszystko“ cieszącą się niezwykłem powodzeniem publiczności lwowskiej. Bilety do nabycia w Kasach Teatrów Miejskich i w Kasie Biura Abo. Rutowskiego 2. tel. 26-56.

Teatr Rozmaitości (Abon 7): „Stefek“ komedja J. Devala najgłośniejsza nowość reportażu zagranicznego która przeszło przez półtora roku święciła w Paryżu niebywałe wręcz sukcesy i przez całą prasę tamtejszą uznana została za jedno z najświetniejszych zjawisk scenicznych. „Stefek“ grany jest dzisiaj we środę, oraz we czwartek w Teatrze Rozmaitości w rolach głównych pp. Wł. Więckowski, Jakubińska, Machalski, Życzkowska, Krzywicka, Leliwa, Michułowicz, Ślaska, Ratschka i inni.

Nieodwołalnie ostatnie przedstawienie „Waterloo“ W. Raorta w Teatrze Rozmaitości. W piątek 5 bm. o godz. 7.30 ostatnie przedstawienie kapitalnej nowości W. Raorta „Waterloo“

Sobotnie popołudniówki w Teatrach Miejskich. W sobotę 6 bm. o godz. 3.30 w Teatrze Wielkim odegrana zostanie słynna komedja muzyczna „Moja siostra i ja“ przeniesiona do Teatru Wielkiego, wobec ogromnego powodzenia. W sobotę dnia 6 bm. o godz. 3.30 pp. gra Teatr Rozmaitości czarującą i pełną humoru, i aktualności komedję Ebermayera i Kammerlohra „Gotówka“.

„Fotel 47“ (Abon 9.) W sobotę 6 stycznia po raz drugi w Teatrze Rozmaitości arcywesoła komedja L. Verneuila „Fotel 47“ przyjęta na premjerowem przedstawieniu w nocy Sylwestrowej niezmiernie gorąco przez bawiącą się świetnie publiczność.

Prapremjera „Ivara Kreugera“ We wtorek dnia 9 bm. wchodzi na repertuar Teatru Wielkiego ostatnia nowość J. Tepy „Ivar Kreuger“. Prapremjera tej sztuki, oczekiwana z niecierpliwością przez szerokie koła publiczności budzi zrozumiałe zainteresowanie, zarówno ze względu na osobę autora, jak i na frapujący temat, naświetlający niezwykle oryginalnie dzieje życia i tajemnicę śmierci słynnego potentata giełdowego.

KOMUNIKATY

Polsk. Tow. Muzyczne zawiadamia, P. T. członków Chóru, że z powodu przyspieszenia terminu koncertów wspólna próba odbędzie się w środę 3 bm. o godz. 19-ej.

Rodzinę śp. Józefa Baranowicza, uczestnika powstania narodowego 1863 r. pochowanego w Birczy, prosi Towarzystwo Opieki nad Grobami Bohaterów we Lwowie o jawienie się względnie pisemne zgłoszenie się w biurze przy ul. Halickiej 20. II. p. m. 6. w godzinach wieczornych od 6 — 8-ej.

Rodzinę śp. Aleksandra Podlewskiego prosi Polskie Towarzystwo Opieki nad Grobami Bohaterów o jawienie się w biurze przy ul. Halickiej 20 p. II. m. 6. w godzinach urzędowych — między 6—8-mą wieczorem.

Ostre strzelanie na Zamarstynowie. W dniach; 3, 4, 10, 11, 13 15 17 18 20 22 24 25 27 29 31 stycznia 1934 roku odbywać się będą na strzelnicy wojskowej w Zamarstynowie ćwiczenia oddziałów wojskowych połączone z ostrem strzelaniem. Strefa zagrożona pociskami, której przekroczenie połączone jest z niebezpieczeństwem dla życia, obsadzona będzie posterunkami ochronnemi, do zarządzeń których winni stosować się bezwzględnie wszyscy przechodzący.

Kolejowe wagony motorowe

do zwykłej komunikacji osobowej w Małopolsce Wschodniej

Lwów, 2 stycznia

Od dłuższego czasu cały szereg organizacyj pracuje nad zbliżeniem kulturalnem i społecznem Lwowa, Stanisławowa i Tarnopola, jako promieniujących miast wojewódzkich do ogromnych przestrzeni na terenie tych trzech Województw.

Turystyka i krajoznawstwo stały się ostatnio na terenie Małopolski wschodniej poważnym instrumentem zbliżenia i wymiany poglądów,

a główną trudnością w tej aktualnej i świetnie rozwijającej się akcji jest pokonanie trudności komunikacyjnych, kolejowych.

W łonie władz centralnych omawiany jest obecnie projekt uruchomienia poważniejszej ilości wagonów motorowych, któreby w roli autobusów szynowych stanowiły

tani, częsty i szybki łącznik między większemi miastami a szeregiem miast,

miasteczek i osiedli, leżących w promieniu 100 do 150 km. Dyskusja czynników miarodajnych odbywa się w po wyższym przedmiocie z uwzględnieniem głównie terenów podgórskich i górskich Małopolski wschodniej. Doświadczenia przeprowadzone z wagonami motorowemi najnowszego systemu na innych terenach, a

zwłaszcza na przestrzeni Kraków—Zakopane, wykazały ogromną celowość i popularność tego środka komunikacyjnego.

Teren krakowski rozporządza dziś zaledwie jednym wozem motorowym najnowszego systemu fabrykacji zagranicznej w cenie około 200.000 zł. Amortyzacja tego wozu mimo wysokiej ceny postępuje szybko wobec tego, że wóz motorowy obsadzony jest przez pasażerów zwykle w pełnej ilości. W sferach miarodajnych omawiany jest projekt wciągnięcia do pracy nad budową podobnych wozów fabryk krajowych, co w rezultacie dałoby zaoszczędzenie w fabrykacji i dałoby możność zatrudnienia większej ilości robotników, mechaników i t. p.

Wprowadzenie autobusów szynowych przy kalkulacji tanich biletów, stworzyłoby na terenie trzech Województw południowo-wschodnich bardzo ożywiony ruch i możliwość częstej, szybkiej i wygodnej komunikacji między miastami wojewódzkiemi a resztą kraju. Dla turystyki w Małopolsce wschodniej wozy motorowe staną się podstawą i źródłem jej rozwoju.

Krwawa bójka na zabawie Zw. Strzeleckiego

Lwów, 2 stycznia

(t.) Związek Strzelecki w Hołosku (pod Lwowem) urządził w noc sylwestrową taneczną zabawę.

Zabawa nie odbywała się oczywiście bez alkoholu, to też na skutki nie trzeba było dług oczekać: Pan Marjan Gruby miał jakieś zadawnione pretensje do pana Karola Jaworskiego. Poszły w ruch noże, polała się krew, zaalarmowano karetkę Pogotowia Ratunkowego, która obu nożowców odwiozła do szpitala powszechnego.

Dochodzenia w toku.

—o—

Smutnie zakończona dyskusja

Lwów, 2 stycznia

(t.) Magistracki funkcjonarjusz Walery Gałuszka wdał się w jednej z restauracyj poza Gródecką rogatką w niepotrzebną dyskusję na temat lwowskiego Magistratu.

Przeciwnicy Gałuszki nie mając innych argumentów pod ręką sięgnęli po noże, któremi go ciężko poranili. Zawezwane Pogotowie Ratunkowe odwiozło Gałuszkę do szpitala powszechnego.

Za sprawcami policja wdrożyła poszukiwania.

Kino-rewja „Stylowy“ Premjera nowej rewji pt. „Sylwek trzeźwieje“ w kinie Stylowym w wykonaniu nowozaangażowanego zespołu p. kier. Bogusława Melerwila z udziałem Ady Melerwil, Adama Daała, Jerzego Darskiego, Bog. Melerwila oraz duetu Genny and Teddy odniosła w swoim wielkim rewjomontażu powitania Nowego Roku 1934, kolosalny sukces, a rozhawiona publiczność gorąco oklaskiwała wszystkich wykonawców. Na ekranie przebojowy film pt. „Jej Królewska Mość“ z czarującą Liljaną Harvey i John Boles w rolach głównych.

—o—

Regularne płacenie

przez Prenumeratorów należytości za prenumeratę „Kurjera“ umożliwi naszemu Wydawnictwu dalsze ulepszanie i powiększanie dziennika.

—o—

Nowy lektor języka ormiańskiego w Uniwersytecie lwowskim. W miejsce śp. Ks. Inf. Bogdana Dawidowicza, długoletniego lektora języka ormiańskiego na Uniwersytecie lwowskim, zamianowało Ministerstwo W. R. i O. P. lektorem tego języka p. Garabeda Kaupruliana.

W ADMINISTRACJI NASZEJ ZŁOŻYLI:

Na czesne dla młodzieży akademickiej. Dr. Witold Borysiewicz zł. 5., Borysiewiczowa zł. 5., Adolfina Wolter zł. 3., Franciszkowie Spineterowie zł. 10., Prof. Dr. Władysław Tarnawski zł. 20., a nie jak dnia 31. 12. ub. r. podano zł. 10.

KURJER SPORTOWY

Stadjon olimpijski w Berlinie

Olimpijski stadjon w Berlinie, na którym w roku 1936 odbędą się igrzyska olimpijskie, będzie największym stadjonem na świecie. Stadjon olimpijski będzie stanowił jedną całość ze słynnem Sportforum i wyższą szkołą wychowania fizycznego w Berlinie. Wielki stadjon olimpijski zawierać będzie 65.000 miejsc siedzących i 35.000 miejsc stojących.

Komunikaty

Akademickie zawody narciarskie w Szwajcarji. X. Akademickie międzynarodowe zawody narciarskie i zawody o szwajcarskie mistrzostwa narciarskie odbędą się 9 — 11 lutego 1934 r. w Wengen (Szwajcarja). Informacyj udziela Wydział Zagraniczny Czytelni Akademickiej (Łozińskiego 7, tel. 2-45) codziennie od 19 — 20-ej, lub dr. W. Hugelshofer, Wasserwerkstrasse 29, Zürich.

1390-lecie kodeksu Justynjana

Nowy uniwersytet turecki w Stambule obchodził uroczyście 1390-lecie kodeksu Justynjana (543 r.)

Profesor niemiecki, Henning, wygłosił z tej okazji odczyt w obecności uczonych tureckich, którzy coraz bardziej oddają się badaniom historji dawnego imperjum bizantyjskiego.

—o—

Kiedy wprowadzono używanie widelca we Francji

Powszechne używanie widelca we Francji wprowadzone było dopiero w końcu XV-go stulecia. Przedtem ludzie wszelkich stanów brali potrawy palcami. Jednak było to dowodem dobrego wychowania używanie podczas jedzenia tylko trzech palców.

Należy wszakże zaznaczyć, że już w XIV-ym wieku Karol V posiadał aż 6 widelców. Zbytek ten wprowadzał w podziw jego dworzan.

Ukazanie się widelców na stole monarchów wywołało w swoim czasie surową krytykę. Znaleźli się bowiem ludzie, którzy porównywali widelec z djabłem i uważali widelce za wynalazek szatański. Słynny filozof i moralista, Montaigne (1533—1592) przez dłuższy czas nie chciał używać widelca i wolał brudzić podczas obiadu od 8 — 10 serwetek, wycierając w nie palce.

—o—

Echa śmierci ś.p. Krzeczunowicza

Lwów, 2 stycznia

Śmierć śp. Władysława Krzeczunowicza wywołała szereg sensacyjnych komentarzy i wniosków. Przypadek chciał, że w tym okresie odbyć się miała rozprawa i, że zmarły nie mógł stanąć na niej. Wobec tego, bez ściślejszego zbadania przyczyn choroby puszczono w obieg wiadomość o zamachu samobójczym.

Tymczasem, jak to stwierdza dr. Maksymiljan Junim śp. Władysław Krzeczunowicz, od dłuższego czasu cierpiał na bezsenność i z tego powodu używał środków nasennych. W ostatnich dniach zwykle dawki środków nie odnosiły należytego skutku i dlatego używał środków w bardzo dużej ilości. W tych okolicznościach przekroczył znacznie dawkę, co spowodowało dłuższy sen, a że śp. Krzeczunowicz od lat miał wadę serca i rozedmę płuc, przyszło łatwo do powikłania w postaci **zapalenia płuc** któremu ostatecznie uległ“.

Tyle opinja lekarza. Wszelkie więc wiadomości o jakimś zamachu samobójczym są nieścisłe, jak nieścisłą okazała się również wiadomość w sekcji zwłok itp.

Szczegóły krwawego zajścia
w przemyskiej knajpie

PRZEMYŚL, 2. I. (tel. wł.) Jak to już wczoraj podaliśmy w przemyskiej knajpie „Warszawa“ doszło do krwawego zajścia w czasie którego 35 letni handlarz Stanisław Kokiet zastrzelony został przez wywiadowcę Żaka. Według zebranych przez nas szczegółów ito zajście było następujące.

Przy placu na Bramie mieści się obskurna spelunka żydowska p. t. „Warszawa“ będąca miejscem rozrywkowem podejrzanych i awanturniczych żywiołów. Knajpa ta pozostaje w zatargach z policją i stanowi prawdziwy wrzód centrum miasta. W sobotę 30 ub. m. po północy zjawił się w „Warszawie“ Kokiet. Z zawodu był to handlarz jarzyn, oraz wł[illegible] i auta, a więc wkońcu nie żadne indywiduum. Zostawił żonę i dwoje dzieci Ponieważ przyszedł do lokalu w stanie nietrzeźwym właścicielka nie chciała mu niczego podać, a kiedy Kokiet się awanturował wezwała pomocy policji. Przyszedł wywiadowca Żak niedawno przeniesiony do Przemyśla z Mościsk. Kiedy zaś Kokiet nie tylko nie chciał opuścić, ale nadto wywiadowcę usiłował uderzyć, padł strzał, który awanturującego się pijaka położył trupem na miejscu. Powstało ogromne zamieszanie. W „Warszawie“ zjawił się natychmiast komisarz Weis, który Żakowi odebrał rewolwer i kazał mu się udać na policję.

—o—

Przyszłe całkowite zaćmienie słońca

Grono astronomów amerykańskich, angielskich, rosyjskich i japońskich odpłynie z Yokusuki 15 stycznia r. p. na pokładzie okrętu marynarki japońskiej „Kasuga“, ażeby udać się na wyspy Morlock i Losap na Karolinach i tam obserwować całkowite zaćmienie słońca, spodziewane w dniu 14 lutego r. p.

Obserwatorjum w Tokio przygotowuje obecnie na ich użytek bardzo obfity specjalny materjał fotograficzny, który pozwoli im obserwować różne fazy tego zjawiska astronomicznego, które będzie trwało tylko dwie minuty i 5 sekund.

Wyprawa ta będzie usiłowała sprawdzić teorję względności Einsteina swemi obserwacjami. Po tem zaćmieniu słońca dopiero za lat 20 nadarzy się druga sposobność, tak pomyślna do poczynienia podobnych obserwacji.

Okręt, który zawiezie astronomów międzynarodowych na wyspę Morlock pozostawi im żywność na dwa miesiące, ponieważ wyspa ta jest całkowicie niezamieszkana, podczas gdy na wyspie Losap mieszka tylko 300 tuziemców.

SPRAWY GOSPODARCZE

GIEŁDA

Giełda warszawska.

Warszawa 2. I 1934

3 proc. poż. budowlana	39 30	.	.
4 proc. poż. inwestycyjna		.	.
4 proc. poż. inwest. seryjna	.		
5 proc. poż. konwersyjna	52 50	.	
5 proc. poż. kolejowa	48 75	.	
6 proc. poż. dolarowa	.	.	
4 proc. poż. dolarowa	49 00	.	
7 proc. poż. stabilizacyjna	55·88	.	
10 proc. poż. kolejowa	.	.	

Waluty i dewizy

Gdańsk	173·25	Paryż	34·89·0
Holandja	357·60	Praga	26·43
Londyn	28·97	Szwajcarja	172 20
N. Jork	5·59·0	Wiedeń	.
N. Jork telegr.	5·60·0	Berlin	212·20

Giełdy zagraniczne

Londyn, 2 I.

N. Jork	5·18·00	Zurych	16·79
Paryż	87·93·	Praga	109·41
Berlin	13 63·0	Budapeszt	24 50·
Amsterdam	8·09·75	Bukareszt	547· ·
Bruksela	23·38·—	Wiedeń	29·62·
Rzym	61·81·0	Warszawa	29·—·

Zurych, 2 I

Paryż	20·25.00	Wiedeń	72·80
Londyn	16·91·0	Praga	15·35 0
N. Jork	3·26	Warszawa	58·00
Bruksela	71·75·0·	Budapeszt	
Rzym	27·15 0	Bukareszt	3·05
Amsterdam	207 55·0	Buenos Aires	
Berlin	123.30·0		

Paryż, 2 I.

Londyn	83·—	Praga	75.80
N. Jork	16·—	Bukareszt	15.15
Bruksela	354·25	Wiedeń	
Rzym	134·10	Berlin	6.09·50
Zurych	493·75·	Warszawa	
Amsterdam	1024·75		

Czytając ogłoszenia zapamiętujmy ich treść!

Czerwony Krzyż gościem Japonji

W dniach od 19 do 29-go października 1934 r. odbędzie się w Tokjo piętnasta międzynarodowa konferencja Czerwonego Krzyża. Zaproszenia zostały już wysłane do wszystkich państw i Japończycy przypuszczają, że na konferencję przybędą bardzo licznie delegaci z całego świata.

Wobec niezmiernie drogiego kosztu przejazdu (z Ameryki około 250 dolarów, a z Europy przez Suez mniej więcej 2.500 złotych), główny komitet w Tokjo wyjednał szereg ulg dla cudzoziemskich delegatów, licząc się z tem, że bez zniżek i odpowiednich udogodnień tylko niewielu mogłoby przybyć do „Kraju Wschodzącego Słońca". Inicjatywie Japońskiego Czerwonego Krzyża poszły na rękę wszystkie tamtejsze towarzystwa okrętowe. Zadeklarowały one zniżkę 15-to procentową dla delegatów obcokrajowców i ich rodzin. W tym celu wystarczy tylko poświadczenie, że dana osoba jedzie jako delegat Czerwonego Krzyża na Konferencję. 20-to procentową zniżkę od zwykłych cen zgłosiły również wszystkie główniejsze hotele w Tokjo i w innych większych miastach. Zniżka ta obejmuje też rodziny delegatów. Jeszcze większą bo 30-to procentową zniżkę przyrzekło Towarzystwo Linij Lotniczych t. zw. Nihon Koku Yuso Kaisha.

Największem atoli udogodnieniem dla cudzoziemców będzie piękny gest Ministerstwa Kolei Żelaznych. Oto każdy delegat cudzoziemiec i jeden członek jego rodziny otrzymają w chwili wylądowania w Japonji bezpłatne bilety pierwszej klasy, upoważniające do przejazdu na wszystkich linjach kolejowych w Japonji, Korei i południowej Mandżurji w czasie trwania konferencji.

Wobec tych udogodnień prawdopodobnie wielu cudzoziemców po przybyciu do Japonji, zastanowi się poważnie, czy brać udział we wszystkich obradach kongresu, czy też zwiedzać zadarmo „Kraj Wschodzącego Słońca". ak

Sezon na „węże morskie"

Od paru tygodni rozpisują się dzienniki angielskie na temat tajemniczego potwora przedhistorycznego, kryjącego się w głębinach szkockiego jeziora Loch-Ness.

Obecnie nadchodzi druga, niemniej sensacyjna wiadomość z Tarbery w Irlandji, gdzie miał się pojawić drugi podobny potwór u ujścia rzeki Shannon.

Naoczni świadkowie opowiadają, że widzieli go kilkakrotnie, zwłaszcza podczas odpływu morza, kiedy swym potężnym ogonem bije we wodę spienioną.

Co więcej: w Loch-Ness we czwartek szereg osób widział o tej samej godzinie owego potwora w dwóch miejscach, odległych od siebie o 30 kilometrów. Wynikałoby z tego, że nie jeden, lecz dwa potwory znajdują się tamże... a trzeci jeszcze w Irlandji.

Narazie jedno tylko jest pewnem: wiadomości te przyczyniły się do olbrzymiego wzmożenia się ruchu turystycznego. Co dnia setki i tysiące osób przybywa do Loch-Ness, ku niemałej radości hotelarzy i restauratorów miejscowych... (r.)

Monaco contra Missouri

Najsensacyjniejszy proces XX wieku

Przed paru tygodniami wpłynęła do „Supreme Court" w Waszyngtonie niezwykła skarga. Oto księstwo Monaco, to liliputcie państewko, skarży stan Missouri o zapłatę sumy **stu tysięcy dolarów wraz z procentami składanemi od 1830 roku!**

Dawne to dzieje. Ameryka przeżywała wówczas okres „prosperity", a wielkie banki i instytucje kredytowe w Anglji udzielały chętnie kredytu poszczególnym Sstanom na rozmaite roboty inwestycyjne. Wówczas to i stan Missouri korzystał wydatnie z **angielskiego kredytu**, który stopniowo doszedł do ogromnej na owe czasy sumy 100 tysięcy dolarów.

Kiedy konjunktura się popsuła, poszczególne stany — wśród nich i Missouri — poprostu **anulowały te swoje zamorskie zobowiązania**, co oczywiście wywołało w Anglji niesłychane oburzenie. Mijały dziesiątki lat — obligacje stanu Missouri **straciły wszelką wartość, poza czysto muzealną.**

Aż niedawno prawnicy angielscy, po przestudjowaniu dokładnem ustaw amerykańskich i rozstrzygnięć sądu najwyższego orzekli, że pretensji tej **można dochodzić na drodze sądowej.** Na to jednak koniecznem jest **wniesienie formalnej skargi przez któreś z państw europejskich**, występujące w roli powoda.

Kiedy żadne z większych państw nie chciało podjąć się tej niemiłej misji, — wynaleziono Księstwo Monaco, któremu **cedowano całą pretensję** specjalnym aktem prawnym. I oto Księstwo Monaco wniosło skargę, a w lutym ma się odbyć pierwsza rozprawa...

Niezwykła ta skarga wywołała zrozumiałą sensację w całym świecie: Ameryka, ów „bankier Europy", w roli oskarżonego dłużnika, — to rzeczywiście coś nowego! (r.)

—o—

Na czem polega równowaga?

Bardzo ciekawą właściwością człowieka jest jego zdolność utrzymania się w równowadze. Siedzibą tej właściwości jest labirynt wewnętrznego ucha, które właściwie rozwinęło się z organu dla odczuwania ruchów przez przystosowanie się do słabych perjodycznych podrażnień kinetycznych (ruchowych). Obecnie mówi się o aparacie westybularnym, chcąc określić organ równowagi i zmysłu orjentacyjnego. Nazwa pochodzi od nerwu, zwanego „nervus vestibularis", podającego podrażnienie do ośrodków mózgowych Rozgałęzienia jego kończą się w trzech do siebie pod prostym kątem umieszczonych kanałach labiryntu ucha. Fizjologicznie reagują kanały na podrażnienie położenia i ruchy przez zmiany prądów, zawartego w nich płynu, za pośrednictwem delikatnych włosków wzgl. kamyczków zw. statolitami.

Znaczenie aparatu westybularnego dla człowieka jest ogromne. Ludzie, pozbawieni tego organu niezdolni są, zwłaszcza w początkach, kiedy jeszcze inne organa, jak np. oko, nie zdołały przejąć choćby częściowo jego funkcji, zorjentować się w swem położeniu.

Jednym z głównych objawów zaniku uczucia równowagi są zawroty. Polegają one nie na ogólnem osłabieniu świadomości i osłołomieniu, lecz na kręceniu się otoczenia, uczuciu słaniania się i upadania, na drżeniu w oczach, mdłościach itp.

W życiu codziennem organ normujący równowagę, doznaje uszczerbku przez szybkie obroty wzgl. gwałtowne ruchy głowy. Na tem tle powstaje choroba morska. Poziome położenie ciała łagodzi podrażnienie organu westybularnego.

Choroba powietrzna, wywoływana bywa przez podobne zaburzenia równowagi, jak choroba morska. Oprócz zwykłych objawów szczególnie przykrego uczucia doznaje się na samolocie z powodu pionowych wiatrów lub próżni powietrznych.

Organ westybularny ważną odgrywa rolę przy chodzeniu, bieganiu, skakaniu. Zwierzęta, u których aparat ten jest uszkodzony, wywracają koziołki. Koty, które normalnie padają na łapy, spadają jak martwy przedmiot. Nawet zwyczajne stanie w prostej pozycji, jak np. w wojsku, możliwe jest tylko tam, gdzie aparat westybularny jest w porządku. Celne strzelanie zależne jest nietylko od dobrego oka, lecz także od prawidłowego funkcjonowania aparatu westybularnego.

Panowanie nad własnem ciałem zanika w razie zaburzeń w organiźmie westybularnym. Jednym ze skutków jest także zmniejszenie napięcia mięśni. W ogólności zaznacza się pewna zależność ogólnej elastyczności ciała od stanu aparatu westybularnego.

—o—

Audycje radjowe

PROGRAM STACJI LWOWSKIEJ

Środa, dnia 3 stycznia 1934 r.

7.00—7.55 Audycja poranna. 11.50 **Program na dzień bież. i komunikaty.** 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.05 **Piosenki rewjowe z płyt.** 12.35 Wiadomości meteor. 12.38 Muzyka symfoniczna. Beethoven.: 1-sza symfonja (płyty). 15.25 **Lwowska Giełda zbożowa.** 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.40 Arje i pieśni w wyk. Jadwigi Hajdukowskiej-Marczyńskiej (mspr.), 16.00 Orkiestra salonowa Sandlera (płyty.) 16.10 Program dla dzieci: 16.40 **„Listy i programy" w opr. Dyr. J. Sz Petry.** 16.55 Koncet kameralny w wyk. Warszawskiego Kwartetu Smyczkowego.. 17.30 Pieśni w wyk. śpiewaczki amerykańskiej Elviny Rove-Stalińskiej. 17.50 **Akcja Radjo. dzieciom"** 18.00 Odczyt przyrodniczy. 18.10 Jazz fortepianowy w wyk. Biryńskiej i I. Eigerówny. 18.40 Recital śpiewaczy. 19.00 **Program na dzień następny Silva rerum i repertuar Teatrów. 19.08 Rozmaitości,** 19.25 Felieton literacki. 19.40 Wiadomości sportowe. 19.43 **Lokalne wiado. mości sportowe.** 20.00 Recital skrzypcowy Ireny Dubiskiej 20.45 „Marja Curie-Skłodowska w laboratorjum i w domu", wygł. p. R. Dalborowa. 21.05 Trans. z Wilna Wieczór Mickiewiczowski. 22.00 Audycja wesoła „Zabytki Warszawy". 23.00 Komunikaty. 23.05 — 24.00 **Najpiękniejsze utwory z płyt.**

JEFFERY FARNOL 21

SYGNET SIR RYSZARDA

Tłumaczyła z angielskiego Felicja Zielińska

— Ha czy głusi jesteście? — krzyknął jeździec, podjeżdżając bliżej, tak głośno i zuchwale, że wszyscy w karczmie zaczęli się gapić przez otwarte drzwi i okna.

— A gdzie — rzekł Sir Ryszard, uśmiechając się do małej cyganki, — gdzie mieszkasz, Shuri?

— Mieszkam niedaleko Wentzelow, a moja babka — i reszta — obok Lovels.

— Gdzie to jest? — zapytał Sir Ryszard, lecz w tej chwili jeździec podjechał zupełnie blisko i zatrzymując konia krzyknął ponownie:

— Słuchaj panie — nazywam się Battleby, jestem nowym rządcą Sir Johna Parreta, a tego cygańskiego bachora złapano na gruntach Sir Johna Parreta. Złapano na gorącym uczynku!

— Dziecko, a gdzie — zanim jednak Sir Ryszard zdążył dokończyć, pan Battleby pochylił się na siodle i uderzył go szpicrutą po plecach. Ani się spostrzegł jednak, gdy szpicruta została mu wyrwana z ręki, a koń jego dostał po nozdrzach tak silnie, że zarżał i poniósł, zrzucając jeźdźca na ziemię. Wtedy mała cyganka wydała radosny pisk, skuliła się i patrzyła bacznie na to, co się działo.

Sir Ryszard obserwując leżącego podał mu bat.

— Panie Battleby — rzekł — możesz teraz wstać i pójść za swoim koniem.

Pan Battleby będąc gwałtownym, młodym człowiekiem, zerwał się na równe nogi i z groźbą w oczach chwycił pejcz.

— Shuri — mówił tymczasem Sir Ryszard, sadzając dziewczynkę obok siebie, — widzę, że pan Battleby jest ogromnie zapalczywy, siedź więc spokojnie, jak grzeczne dziecko.

Gdy pan Battleby przyskoczył znowu, bat zaświstał tylko w powietrzu i rządca legł u nóg Sir Ryszarda przerażonym wzrokiem patrząc w niebo. A Sir Ryszard nie szczędził mu razów i smagał bezlitośnie, aż poczuł nagle, że opuściła go ociężałość i że znowu świat i życie uważa za nadzwyczajnie dobre rzeczy. Wobec tego uśmiechnął się do wyciągniętego na ziemi pana Battleby'a i z niezwykłą uprzejmością rzekł:

— Panie Battleby, wyrażam panu swoją wdzięczność. Od wczesnego ranka pragnąłem wymłócić kogoś. pan zaspokoił tę tęsknotę, jestem mu więc niezmiernie wdzięczny. Wytrząsłem pana trochę, ale to przejdzie. Tymczasem napije się pan ze mną piwa, co?

— Skonałbym prędzej — westchnął pan Battleby podnosząc się z wielkim trudem, podczas gdy mała cyganka spoglądała na niego z radością i zadowoleniem. — Ach zapłacisz ty mi jeszcze zato! — krzyknął obciągając ubranie. — Przedstawię natychmiast całą sprawę Sir Johnowi Parret! — Na wspomnienie tego nazwiska dziecko zapomniało o swej radości i na nowo zaczęło się żalić.

— Możesz się mazać — mówił rządca, grożąc — ale dostaniesz jeszcze lanie! — Dziecko z krzykiem chwyciło się znowu kolan Sir Ryszarda i otuliło jego zniszczonym płaszczem.

— O bracie — płakała — niepozwól, aby bili biedną Shuri? O piękny Gorgio, panie, o dobry bracie, niepozwól.

— Cicho, cicho dziecko! — Mówił Sir Ryszard a widząc, jak mała drży, otoczył ją ramieniem. — Nikt ci nic złego nie zrobi.

— A ja powtarzam — krzyknął pan Battleby — powtarzam, że Sir John Parret —

— Spokój, gadulo! Gdyby pan lub Sir John Parret lub kto inny dotknął jednym palcem tego dziecka, ja dziesięciomą dotknę jego i zbiję na kwaśne jabłko. Proszę to powtórzyć Sir Johnowi i kłaniać mu się odemnie, a teraz proszę odejść o ile pan nie chce dostać jeszcze —

Pan Battleby zawahał się, chciał coś odpowiedzieć, ale zachłysnął się tylko i odszedł. Mała cyganka zaś wyglądając z pod płaszcza zaczęła przedrzeźniać się i wyśmiewać aż Sir Ryszard zamknął jej buzię palcem.

— W ten sposób nie można mścić się, moja panno, — rzekł z uśmiechem, — szydzić to nieładnie!

— Ale bracie zawsze się śmieję z tych, którzy mnie nie schwycili. A on gorszy jest od złego celnika.

— Czy kradłaś króliki Sir Johna, Shuri?

— Ach nie, bracie! Nigdy w życiu! — Shuri zaprzeczyła gwałtownie, otwierając szeroko duże, czarne oczy, ale Sir Ryszard w dalszym ciągu pytał:

— Czemu kradniesz króliki Sir Johna Parreta, Shuri?

— Bracie, Shuri nie kradła! Shuri nigdy nie kradnie, nigdy.

— Czy nie zaufasz mi, dziecko? — pytał łagodnie.

— Duże, mądre oczy badały go; wreszcie długie rzęsy opadły i kiwnęła przeczącą głową.

— Shuri jest jedną z tych biednych, bracie, którzy niczego nie mają, a pan jest Gorgio jednym z bogatych, którzy mają wszystko, a bogaci i biedni nigdy nie mogą sobie ufać, tak moja babka mówi... To nie były króliki, bracie.

— Co więc było, dziecko?

— Kuropatwy — tylko.

Sir Ryszard gwizdnął i pokiwał głową.

— Zresztą one nie były na gruncie Sir Johna, bracie, ale zaraz na pograniczu Gyffordów.

— Ale, Shuri, jeżeli już kradniesz, czemu nie trzymasz się Gyffordów?

— Bo tam tak mało jest do wzięcia, bracie!

— Tak, prawda, dziecko — odpowiedział z bolesnym śmiechem — prawda!

(Dalszy ciąg nastąpi)

Kolporterzy

do sprzedawania nowego dziennika mogą się zgłosić. Wysoka prowizja. —

Zgłoszenia: Kraków, ul. Florjańska l. 8, I. piętro od godz. 4—5 popoł. 30388

Bracia ALBERTYNI

Kraków, Krakowska 43. tel. 132-13
Lwów, ul. Kleparowska 15, tel. 10-27

wykonują i posiadają na składzie

MEBLE GIĘTE

tj. krzesła, fotele dla biur, kanapki, wieszadła stojące, fotele bujające itp. we wszystkich kolorach i fasonach dla P. T. Urzędów, Zakładów, szpitali i do urządzenia prywatnych mieszkań. Przyjmują stare do odnowienia i wyplecenia trzciną. — oraz naprawa i politurowanie stołów, biurek, szaf, jadalń itp., ceny umiarkowane. Dla ułatwienia Bracia stosują własną dostawę. Krzesła i stoły do wypożyczania na składzie.

Cały dochód obracany jest na cele utrzymania **Przytuliska bezdomnych i na Zakład Wychowawczy Chłopców.**

OGŁOSZENIA W „KURJERZE“ SĄ SKUTECZNE I TANIE!

Nowootwarty chrześcijański sklep **„POMONA“** Lwów, pl. Bernardyński 10. tel. 30-86 (naprzeciw Hotelu Krakowskiego) poleca po cenach możliwie najniższych: Owoce cukry — delikatesy — marynaty i przetwory owocowe, jarzynowe oraz rybne. Specjały wiejskie, kolonjalne i inne artykuły pierwszej potrzeby domowej. 2566

We wszystkiem na świecie istnieje pewna minimalna granica doskonałości, poniżej której zejść, znaczy właściwe korzyści zniweczyć. Granicy tej przestrzegam od przeszło pół wieku jaknajściślej, ponieważ chcę, by Klijenci moi kupowali u mnie korzystnie.

HERBATA

kawa, kakao, wina, wódki, likiery i wszelkie towary kolonjalne — wszystko ma swoje ściśle określone własności. Posiadam na składzie bogaty wybór towarów kolonjalnych pierwszorzędnej jakości. — Ceny najnowsze w obszernym katalogu.

HERBATA świeżego zbioru aromat i ciemno naciągająca
KAKAO w opakowaniu oryginalnem i firmowem
WINA węgierskie, austrjackie włoskie, hiszpańskie, francuskie, greckie.

Import towarów kolonjalnych

Edmund Riedl

Zamówienia z prowincji uskuteczniam odwrotnie.

Lwów, Centrala: Rutowskiego 3
Filje: ul. Gródecka 74, pl. Unji Brzeskiej 5

2582

Łyżwy, ocyle, ufnale poleca w wielkim wyborze firma **Alfons MENSÍK, Lwów, Wałowa 11.**

ELEGANCKA solidną garderobę do miary po cenach kryzysowych poleca zakład krawiecki **FR. MICHALSKIEGO** LWÓW, SZEPTYCKICH L. 14.

Biuro Reklam Swietlnych i Plakatowania Afiszów

Lwów, ul. Lindego 7, tel. 20-98.

Najkorzystniejszą jest reklama świetlna w estetycznych, specjalnie dla reklamy zbudowanych blokach świetlnych przy przystankach tramwajowych i autobusowych. Bloki oświetlone do późnej nocy, oglądane są przez tysiące osób.

Dział plakatowania afiszów wyposażony w tablice tak w centrum miasta jak i na peryferjach daje rękojmę należytej w tym kierunku reklamy. 563

Najkorzystniejszym organem ogłoszeniowym stolicy jest

Gazeta Warszawska

WARSZAWA ul. Zgoda 5

Każdy wyraz 10 groszy. — Ogłoszenia niehandlowe do 10 wyrazów 50 gr., dla poszuk. pracy do 15 wyrazów 50 gr.

»Ogłoszenia drobne«

Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów. Ogłoszenia reklamowe wśród drobnych kosztują za 1 mm. 1 łam. 30 gr.

Interesy handl.

Ramy stylowe

do obrazów, najnowsze wzory zagraniczne, kornisze do okien wykonuje specjalista **H. Koterba** Lwów Klem. Tańskiej 1. 2521

Potaniały

karnisze modne od zł. 4. Ramy do obrazów i robót ręcznych. Szyby i lustra szlifowane. — Osterman, Lwów, Piłsudskiego 11 obok Asnyka, tel. 65-86. 1833

Dobry pomysł

wymaga pieniędzy celem zrealizowania go: przedsiębiorstwo starego zniedołężniałego właściciela potrzebuje młodego sprężystego kierownika — spólnika — dzierżawcy. I pieniądze i młodych a przedsiębiorczych spólników znajdziesz najłatwiej zapomocą drobnego ogłoszenia (do 10 słów 50 groszy) w niniejszej rubryce. 23750

2.000 zł.

pożyczki poszukuje solidny kupiec na dobrze prosperujący, od 40 lat istniejący sklep. Łask. zgłoszenia Administracja Kurjera, Kraków, ul. Florjańska 8 pod „Solidny“ 30334

Poszukuję

spólnika lub spólniczki fachowej do sklepu spożywczego w mieście prowincjonalnem, gdzie jest jeden sklep katolicki polski. Byłbym skłonny odsprzedać go z powodu mego podeszłego wieku. Zgłoszenia i bliższe informacje pod adresem P. Dutkowski Grzymałów, Podlesie. 30373

Kupna

Nie kupisz

nigdzie używanych mebli, ubrań obuwia i sprzętu sportowego fortepianu, aparatu radjowego, domu, parceli itp. tak korzystnie jak zapomocą drobnych ogłoszeń, w niniejszej rubryce — 10 słów 50 groszy.

Ford 27

kryty kupię. Zgłoszenia z podaniem ceny Administracja Kurjera Kraków, ul. Florjańska 8. pod „Ford“. 30331

Sprzedaże

Magiel

pokojowy do sprzedania, jak również rower męski mało używany, piecyk gazowy pokojowy, i kaflowy szamotowy do przenoszenia Lwów Mickiewicza 14. m. 6. 1000

Willę-letnisko

ładnie położoną blisko Krakowa sprzedam. Łask. śpiesz na zgłoszenia poważnych reflektantów do Administracji Kurjera, Kraków, ul. Florjańska 8. pod „Pośpiech“. 30335

Nie wyrzucajcie

Swoich Pieniędzy, kupując tandetę sklepową lecz wprost w źródle. Firma SANDKER, wytwórnia mebli i tapicernia Leona Sapiehy 34, poleca swe wyroby suszone na własnej suszarni i pierwszorzędnego gatunku. Sypialnie, Jadalnie, Salony, Pokoje męskie, urządzenia kuchenne. Otomany, Bufalki, Krzesła, Tapczany i wszelkie inne wedle najnowszych wzorów po cenach bardzo niskich dogodnych spłatach.. Uwaga! Każdy kupujący korzysta po roku z bezpłatnego odnowienia mebli. Uwaga na firmę SANDKER Lwów. L. Sapiehy 34. 24

Pianino

tanie fortepian „Wirth“ 850 sprzedam, Sklesiarski Lwów, Kopernika 26. 30303

Narty

ubranie suklenne narciarskie nieużywane sprzedam Lwów Marka 14 parter. 30278

Wypożyczalniom

tanio sprzedam partję książek nowości powieściowych — częściowo oprawnych. Zgłoszenia do „Kurjera“ Lwów pod „Biblioteka“. 30203

Fortepian

Fritz wypożyczę lub sprzedam, Lwów Keja 5 m. 4 (boczna Piekarskiej) 30387

Mężusiu

kupimy sobie nowe meble a te co mamy, oraz niepotrzebne sprzęty ze strychu sprzedamy po dobrej cenie zapomocą ogłoszenia w Kurjerze (10 słów 50 gr.) w tej rubryce.

Żarówki

oraz wszelkie materjały elektroinstalacyjne najtaniej we firmie E. Hausman, Lwów, Pasaż Hausmana 10001

Sprzedam

pianino, meble, futro męskie, różne rzeczy. Lwów Nowy świat 3. 30386

Mieszkania

Mieszkanie

po odremontowaniu, centrum Lwowa 5 pokoi II p. komfort, dla solidnej chrześcijańskiej rodziny do wynajęcia. Lwów. Widomość tel. 7-96. 10002

3 pokoje

z kuchnią w śródmieściu od zaraz do wynajęcia. Oferty Adm. Kurjera, Kraków, ul. Florjańska 8. pod „Śródmieście“. 30330

2-3 pokoi

z przynależnościami poszukuje od gospodarza wdowa-emerytka. Zgłoszenia Administracja Kurjera, Kraków, ul. Florjańska 8. pod „Wdowa“ 30333

Pokoju

z kuchnią ewtl. bez od gospodarza poszukuję. Łask. zgłoszenia Administracja Kurjera, Kraków, ul. Florjańska 8. pod „Pokój“. 30332

2 pokoje

z kuchnią do wynajęcia Lwów Chmielowskiego 9, zgłoszenie od 10—11 i od 2—4. 30378

Komfortowe

5-pokojowe pomieszkanie poszukiwane. Zgłoszenia Kurjer, Lwów, pod: „Poniżej 200 zł.“ 30314

Zamienię

stancję na dozorcówkę zaraz Zgłoszenia pod „Porozumienie“ Adm. Kurjer Lwowski Lwów, Zimorowicza 10. 30356

2 panie

poszukują 2 pokoje zaraz nieumeblowane, gaz, użycie kuchni. Okolica Politechniki lub 1 umeblowany drugi nie. Odpowiedź administracja Kurjera, Lwów, Zimorowicza 10 pod „Inteligentne“ 30357

Regularnie płaci

mi nareszcie czynsz lokator którego znalazłem przez drobne ogłoszenia w Kurjerze (10 słów bezpłatnie) w tej rubryce.

700 wolnych

mieszkań. Adresy podaje „Małopolska Agencja“ Kościuszki 22 30266

Pokoje umebl.

Pokój

z komfortem, ciepły na dwie osoby z całem utrzymaniem od zaraz Lwów Kosynierska 1. drzwi 5. 30281

Pokój

z używaniem kuchni do wynajęcia Lwów ul. Lw. Dzieci 3, m. 11. 30377

Pokój

dla studentów — utrzymanie — bez. Lwów św. Zofji 4/6. 30376

Pokój

od stycznia — klatka — do wynajęcia Lwów Grunwaldzka 3. 30249

Pokój

klatkowy frontowy solidnym odnajmę Lwów, Supińskiego 6, drzwi 4 oglądań 12—5 30289

Dwuosobowy

pokój dla panów lub pań. Lwów Piekarska 39/II. 30383

Pokój

dla akademiczek Lwów Długosza 7 drzwi 7, II piątro. 30379

Niekrępującego

pokoju umebl. blisko centrum poszukuje pan na stanowisku. Zgłoszenia Administracja Kurjera, Kraków, ul. Florjańska 8. pod „Stanowisko“. 30329

Pensjonat

„Polonia“ Lwów Batorego 34 pokój 2 osobowy ładny dobrze opalany z utrzymaniem. 10001

Duży pokój

słoneczny zaraz do wynajęcia Akademicka 22, I p. drzwi 8 tel. 35-43. 30367

Lwów

Ziemiałkowskiego 4 parter (boczna Badenich). Jeden lub dwa pokoje frontowe umeblowane od 1 stycznia dla osób na stanowisku do wynajęcia. Wchód zupełnie niekrępujący spokój. Wiadomość od 1—3-ciej lub 7-ma wieczór. 30358

Mój pokój

jest stale zajęty od czasu jak nauczyłam się poszukiwać sublokatora zapomocą drobnych ogłoszeń w Kurjerze (10 słów bezpłatnie).

Pokoju

niekrępującego blisko centrum poszukuję. Zgłoszenia, do Administracji, Kraków. ul. Florjańska 8. I. p. pod „Niekrępujący“. 30342

Pokój

umeblowany do wynajęcia Nabielaka 8 m. 4. 30348

POPIERAJMY WYTWORCZOSC KRAJOWĄ!

Szewcy

BUTY

angielskie oraz obuwie wykwintne poleca gotowe i na miarę **E. Jerema**, Lwów, Fetry 9. **Ceny zniżone, towar i wykonania pierwszorzędne.** 5059

Kuśnierze

PRZERABIAM

wszelkie Futra podług najnowszych żurnali Wytwórnia Futer **Józefa Schicka** Hetmańska 8 (podwórze) 5298

Introligatorzy

ZAKŁAD

introligatorski **Wł. Romanowskiego** ul. Sokoła 6. — telef 37-31 wykonuje wszelkie oprawy tak zwyczajne jak i luksusowe solidnie i tanio. 5009

Stolarze

SYPIALNIE

francuskie sprzeda stolarnia **Wł. Muksymowicza**, Zamarstynów N Boczna 14 5204

STOLARNIA

J. Zajączkowski, Krzywa 6, poleca się Szan. Czytelnikom Rok założenia 1888. 5207

Krawcy

J. K. KIRCHNER Lwów pl. Bernardyński 3 **Wykonuje ubrania z materjałów własnych i powierzonych. Ceny konkurencyjne.** 5330

PIERWSZORZĘDNY

męsko damski Salon Fryzjerski **Józef Tlappa** ul. Łyczakowska 17 — poleca się P. T. Czytelnikom Kurjera. Wykonuje również charakteryzacje na przedstawieniach amatorskich. 5047

PIOTR KALITYŃSKI
Pierwszorzędna pracownia sukien męskich Lwów, ul. Wałowa 1. Robota solidna. Ceny kryzysowe. 5025

ZAKŁAD
Krawiecki Romaniszyna, Kopernika 22, wykonuje wszelkie roboty męskie podług najnowszych fasonów. 5202

Różni

WĘDLINY
znane z pierwszorzędnej jakości poleca wędliniarnia St Konopackiego ul. Halicka 18. tel. 57-57. 5090

KAWA
herbata, kakao oraz wszelkie towary kolonialne poleca Jakób Maselko, Sapiehy 25. 5165

SKLEP
spożywczy G. Szczerbaniewicz Lwów, ul. Szeptyckich 41. 5185

MLECZARNIA
„Niespodzianka" Sapiehy 37. poleca znakomite objady. 3 dania zł. 1.30, w abon. 1.20. 5195

POMARAŃCZOWE
skórki — czyste — kupuje Cukiernia Warszawska pl. Bernardyński 3. 5190

WSZELKIE
roboty kaflarskie uskutecznia solidnie i tanio firma Ludwika Marksa, Łyczakowska 15, telefon 82-73. 5324

Fryzjerzy

RODZICE!
Najtańszy chrześcijański Fryzjer — dla młodzieży szkolnej Michalski Zyblikiewicza 49. 5071

ZAKŁAD
fryzjerski Damsko—Męski Karol Wiśniewski Zielona 5a poleca się P.T. Czytelnikom Kurjera Dla młodzieży ceny niskie. 5057

WYTWORNE
Panie i Panowie załatwiają wszelkie czynności wchodzące w zakres artystycznego fryzjerstwa najchętniej we firmie Bystroń, Fredry 6. 5097

DAMSKI
męski zakład fryzjerski „Wiedyslaw" — W. Kocirek, Zimorowicza 6. 5091

Malarze

LAKIERNICZE
roboty oraz szyldy wykonuje solidnie i tanio F. Galicinski Boimów 4. 5023

ZAKŁAD
malarsko-lakierniczy Rzewuckl Michał, ul. Wyspiańskiego 8, wykonuje najsolidniej wszelkie roboty tego rodzaju 5107

Cukiernie

CUKIERNIA
„Italja" pl. Bernardyński 12 poleca wyśmienite wyroby cukiernicze 5037

CUKIERNIA
Nowaka L. Sapiehy 15. poleca wyśmienite ciastka po 10 groszy. 5183

CUKIERNIA
Zamorskiego Sapiehy 9. — poleca wyśmienite wyroby cukiernicze. 5200

Mechanicy

NAPRAWĘ
maszynek do mięsa wykonuje firma Julian Trepczyński Lwów, Dominikańska 9. 5284

WARSTATY
specjalne mechaniczne do naprawy samochodów Witold Tranda Lwów, ul. Kołłataja 1. — telefon 843 5074

WW

W mieście angielskiem Bethnal Green wybrano prezydentem miasta pannę L. D. Penoly, a wiceprezydentem siostrę jej, pannę Fredę Penoly. — Jest to bodaj pierwsze miasto pod całkowitą prezydencją kobiet. Zdjęcie nasze przedstawia scenę wręczania ciężkiego łańcucha urzędowego przez ustępującego prezydenta.

Lokale

Poszukuje się

dużego pokoju na wieczorne godziny dla organizacji społecznej, ewentualnie wspólnie z inną organizacją. Zgłoszenia i warunki: Kurjer, Lwów, Zimorowicza 10 pod „Śródmieście 10". 30370

2 lub 3 pokoje

na biura zaraz do wynajęcia. Ul. Akademicka 24 I. p. 30323

Ubikacji

lub pokoju na pracownię poszukuję. Zgłoszenia Adm Kurjera, Kraków, ul. Florjańska 8, pod „Pracownia". 30327

Sklep

w śródmieściu potrzebny od stycznia ewtl. lutego. Zgłoszenia Administracja Kurjera Kraków, ul. Florjańska 8, pod „Sklep". 30328

Poszuk. pracy

Pani

w średnim wieku szczeRdna zajmie się domem, zaopiekuje starszą osobą. Lwów św. Zofji 21 I Nałęcz. 30355

Freblanka

wychowawczyni, niemka poszukuje posady do dzieci, kurs seminarjalny. Zgłoszenia: E. Frey, Stryj, ul. Magazynowa 51, 30374

Buchalter-

bilansista, korespondent polsko-niemiecki załatwia zamknięcia bilansowe i rachunki roczne. — Łaskawe oferty do Adm Kurjera" Lwów pod „Bilansista". 30382

Wolne posady

Ogłoszenia w tej rubryce umieszcza my do 15 słów bezpłatnie

Służąca

młodn zwinna do wszystkiego potrzebna. Lwów Chorążczyzny 10 II p. m. 5. 30389

Młoda

zgrabna służąca ze znajomością kuchni (praniem) poszukiwana do 3 osób od 15 stycznia lub zaraz. Pisemne zgłoszenia Kurjer, Lwów ul. Zimorowicza 10 pod „Dobre traktowanie" 30343

Kto udzieli

gry na wiolenczeli początkującemu? Łask. zgłoszenia Administracja Kurjera, Kraków, ul. Florjańska 8. pod „Początkujący" 30336

Panna,

biurowa, pisząca na maszynie, biegła, zgrabna może się zgłosić zaraz, Kraków, ul. Florjańska 8. I. p. 30341

Pracownicą

domową najzdolniejszą — mówię Pani — okazała się ta, którą wybrałam z licznych ofert nadesłanych na moje „drobne ogłoszenie" w Kurjerze — do 15 słów bezpłatnie.

Potrzebna

służąca lubiąca dzieci. Lwów Pijarów 41 I p. Telef. 96-76. 30381

Młoda

inteligentna osoba dobrze gotująca poszukiwana obok dochodzącej Lwów Akademicka 7, gmach Szpraehera, portjer wskaże. 10007

Nauka

Wyuczam

pisania na maszynach. Przepisuję, przepisywanie, powielanie. Wypożyczam maszyny. Jedyna przez Wysokie Kuratorjum Konc Szkoła Michalskiej, Lwów Sykstuska 10 tel. 88-49. 2539

Tańczysz?

Uczę się u pedagoga choreografji Marjana Wieczystego — Lwów Rynek 40 będziesz tańczył rytmicznie i elegancko. 2024

Lekcyj

angielskiego, muzyki, tańca pragną pobierać. Odpowiedniego nauczyciela wybiora najlepiej za pomocą ogłoszeń drobnych w „Kurjerze" — 10 słów 50 groszy. —

Tańce

wyucza znany w kołach towarzyskich oraz z występów scenicznych - Wacław Wacha Lwów ul. Kochanowskiego 4 I p. 2728

LEKCJE ZNALEZC
najłatwiej przez ogłoszenie za 50 gr. (do 10 słów) w „Kurjerze"

Nowicki

udziela lekcji tańców w domach prywatnych i w Zakładach naukowych. Zgłoszenia sklep papierowy Pani Szkrabskiej Piłsudskiego 16. 30357

Różne

Urządzenia

oświetlenia elektrycznego, — dzwonków, telefonów, gramochrony, wykonuje tanio i solidnie „Elektra" Lwów Pasaż Mikolascha tel. 10-85. 1303

Torebek

damskich pracownia „Bazaar" mieści się obecnie przy Zimorowicza 7 (Lwów) 1943

Meble antyczne

w wielkim wyborze poleca Fr. Zieliński. Lwów, Kołłątaja 5 stolarnia i skład mebli w podwórzu 2425

Cukiernia

Ziemiańska, Lwów Hetmańska 8 poleca 100 gatunków ciast. 2524

Papucze

pantofle, barlacze poleca, wykonuje wytwórnia „Ibis", Lwów Sobieskiego 9. 2023

Olbrzymi

wybór doskonałych czekoladek poleca cukiernia Ziemiańska Lwów Hetmańska 8. 2524

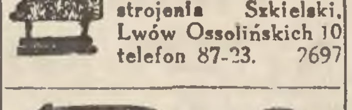
Chiromantka „ARA"

Lwów, Chorążczyzny 6 m. 2, przyjmuje od 9—1 i od 3—7. 30390

Wytwórnia

Fortepianów, Pianin i Harmonji sprzedaż, wymiana, naprawy, strojenia Szkielski, Lwów Ossolińskich 10 telefon 87-23. 7697

Ostrzenie łyżew

przyjmuje Zakład Mechaniczny K. KOLANKOWSKI, Lwów Sapiehy 26. 2618

Płaszcze

i mundury studenckie bajecznie tanio wprost w wytwórni CENTRUM Lwów Skarbkowska 4 tel. 72-81. 2677

Narciarskie

ubrania męskie, damskie i dziecinne najnowsze kroje, bajecznie tanio! Jedynie wprost od specjalnej wytwórni CENTRUM Lwów Skarbkowska 4 tel. 72-84. 2677

Lekarz

przyjmie zastępstwo w Krakowie lub prowincja. Łask oferty Administracja Kurjera, Kraków, ul. Florjańska 8. pod „Zastępstwo". 30337

Znawcom

poleca olbrzymi wybór ciast Cukiernia „Ziemiańska", Lwów Hetmańska 8. 2524

Pamiętaj

ażebyś oglądnął wystawy cukierni Ziemiańskiej, Lwów Hetmańska 8. 2524

Już od 3 zł.

włóczki na pulowerki zakupić można w „Domu Włóczki" Sykstuska 3. 2525

Ubrania

robocze, płaszcze ochronne, kombinezony oraz wszelką odzież zawodową bajecznie tanio wprost w wytwórni „Centrum", Lwów, Skarbkowska 4, tel. 72-84 naprzeciw kina „Atlantic". 2677

Lisy, kuny, tchórze
KUPUJE magazyn i pracownia **FUTER**
Aleksandra WRÓBLA
Lwów ul. Halicka 20, tel. 57-04. 2696

Naprawa

zegarków oraz biżuterji wykonuje prezyzyjnie tanio MUTKA Lwów pl. Bernardyński Nr. 3. 2680

Narciarskie

komplety t.j. spodnie, wiatrówki (impreg.) buty (dubeltowe) deski jesionowe wiązanie kije i czapki wykonuje i sprzedaje za zł. 63·50 wytwórnia „Renoma" Lwów Słoneczna 9 tel. 47-49. Wstąp a przekonasz się. 2721

Wieczne pióra

naprawia pod gwarancją „Precyzja". Lwów Rutowskiego 12 — Rynek 29 (Pasaż Andriollego). 2722

Mieczysław Zaleski

Lwów, pl. Marjacki 10 tel. 53
poleca do miary
Mundurki stud. . . . zł. 28.—
Ubrania . . . . . „ 39.—
Raglany . . . . . „ 60.—
wykonuje pod kier. J. Kesika 2745

Czapki

mundury przysposobienia wojskowego, wiatrówki impregnowane ubrania narciarskie, spodnie narciarskie, kombinezony, płaszcze laboratoryjne, ubrania robocze, mundury studenckie, płaszcze studenckie poleca najtaniej Wytw. „Pallium", Lwów, Hetmańska 22, obok Muzeum Przemysł. 2328

Uzdrowiska

Lwowianin

zaprasza Lwowianów do Zakopanego, willa Orlica, na parcelach urzędniczych. 28666

Skole

Pensjonat „Skolanka" w pięknem położeniu w pobliżu lasu, światło elektryczne, wodociągi, kanalizacja. Pokoje z utrzymaniem. Idealne warunki dla rekonwalescentów. Czynny cały rok 20200

Nawet po 8-10 dniach

od daty ukazania się ogłoszenia przynosi poczta-zwłaszcza z prowincji oferty szyfrowane.
Wszyscy ogłaszający pod szyfrą zechcą zatem we własnym interesie zgłaszać się najdalej do dni 14 po odbiór ofert, gdyż po tym terminie oferty **niszczymy.**
15891

Humor zagraniczny

— Jakże się czuję szczęśliwą, że uznajesz moje zdolności kucharskie. A która z potraw przezemnie sporządzonych smakuje ci najlepiej?
— Sardynki w puszce
(Monde Illustré, Paryż). S. F.

CENNIK OGŁOSZEŃ obowiązujący od 1 stycznia 1934

Reklamy w tekście:

Na 1-szej stronie	zł. 1·50
Cała 1-sza strona	„ 1.200·—
Na 2-giej i 3-ej stronie	„ 0·80
Cała 2-ga lub 3-cia strona	„ 800·—
Na dalszych stronach tekstu	„ 0·70
Cała strona	„ 600·—

Różne reklamy:

Komunikaty i artykuły reklamowe	Zł. 1.—
Na stronie kronikarskiej	„ 0·80
W dodatku literacko-naukowym	„ 1·—
Nekrologi do 200 mm.	„ 0·50
„ „ 300 „	„ 0·80
„ powyżej 300 mm.	„ 1·—

Ogłoszenia drobne:

Ogłoszenia za tekstem za mm	zł. 0·30
Na ost. stronie i wśród drob. (6 łam.)	„ 0·30
Ogłoszenia drobne za słowo	„ 0·10
Matrymonialne	„ 0·20
Dla poszukujących pracy za słowo	„ 0·05

Drobne ogłosz. przyjmuje się tylko za gotówkę.

Podstawą obliczenia jest 1 m/m w 1 łamie. Podwyżka cen ogłoszeń może nastąpić w każdym czasie i obowiązuje także te ogłoszenia, które zostały zamówione poprzednio, a nie były zgóry zapłacone. — Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25 proc. — Za układ tabelaryczny dolicza się 50 proc. Ogłoszenia w numerach świątecznych i niedzielnych (z datą poniedziałkową) kosztują o 20% drożej.

UWAGI:
Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki ani też nie obowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia anonsu. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Zniżek nie udziela się. Reklamacje miejscowe uwzględnia się do dni 3-ch, zamiejscow. do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia. Za egzemplarze dowodowe liczy się 25 gr. Ogłoszeń do numeru bież. przyjmuje się do godz. 16-tej

Wydawca i Nacz. Redaktor: Dr. Władysław Świrski. Czcionkami DRUKARNI KRESOWEJ Sp. z o. o. Mochnackiego 48. Odpowiedzialny red. Marian Ostrowski